B.J. VAN WIJK

DE BIJBELSE GESCHIEDENIS

AAN ONZE KINDEREN VERTELD

HET OUDE TESTAMENT DEEL 4

B.J. VAN WIJK

DE BIJBELSE GESCHIEDENIS

aan onze kinderen verteld

deel 4

DE BANIER - UTRECHT

John Bunyan Stichting

Deze uitgave is tot stand
gekomen in samenwerking met John
Bunyan Stichting
te Barneveld

B.J. van Wijk
De Bijbelse geschiedenis aan
onze kinderen verteld, deel 4
© Uitgeverij De Banier, Utrecht - 2006
Omslagtekening en illustraties: Adri Burghout
ISBN 90 336 0700 X
NUR 224

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Pagina

1. De kleine Samuël 4
2. Samuël geroepen 7
3. Eli's dood 10
4. De ark komt terug 12
5. Saul tot koning gezalfd 15
6. Saul trekt ten strijde 18
7. David 21
8. David tot koning gezalfd 24
9. David bij Saul 26
10. David en Goliath 28
11. Koning Saul is boos 31
12. David moet vluchten 34
13. Een vreselijk bloedbad 37
14. David spaart Saul 40
15. David spaart Saul nogmaals 42
16. Ziklag verwoest 45
17. Sauls laatste strijd 48
18. David is verdrietig 51
19. Koning David 53
20. David en Absalom 55
21. Absaloms dood 58
22. De laatste jaren van koning David 61
23. Koning Salomo 64

1. De kleine Samuël

In het kleine dorpje Ramathäim-Zofim in het gebergte Efraim woont een man. Hij heet E'lkana. Hij heeft twee vrouwen. De een heet Hanna en de andere heet Peninna. E'lkana houdt het meest van Hanna. Maar Hanna heeft veel verdriet in haar leven. Zij wil zo graag kinderen hebben, maar ze krijgt geen kindje. En Peninna heeft wel kinderen. O, Hanna gunt Peninna best haar geluk, maar Peninna is zo gemeen! Zij plaagt Hanna er mee, dat ze geen kinderen heeft. In die tijd was het een schande, als een vrouw geen kind had. Daarom is Hanna zo verdrietig. E'lkana probeert haar te troosten. "Beteken ik niet veel meer voor je dan tien zonen bij elkaar?" zegt hij. Maar Hanna blijft bedroefd, omdat zij geen kindje heeft en omdat Peninna haar zo plaagt.

Ieder jaar gaat E'lkana met zijn vrouwen naar Silo. Daar staat de tempel. E'lkana gaat daar offeren in de tempel. Hanna gaat ieder jaar trouw mee. Op een keer, als ze weer in Silo zijn, gaat Hanna stilletjes naar de tempel. Daar knielt ze neer en stort haar verdrietige hart uit voor de Heere. "Heere," bidt ze zachtjes, terwijl alleen haar lippen bewegen, "Heere, zie toch mijn ellende aan! Gedenk mij toch en geef mij een zoontje. Dan zal ik dat aan U geven, heel zijn leven. Er zal geen scheermes op zijn hoofd komen!" Hoor je dat? Hanna belooft de Heere dat het jongetje een Nazireër Gods zal zijn. Net als Simson, weet je nog? Dat jongetje zal dan zijn hele leven aan de Heere wijden.

In de deuropening van de tempel zit de hogepriester. Hij heet Eli. Eli kijkt eens naar die vrouw, die daar geknield in de tempel ligt. Wat vreemd! Ze bidt helemaal niet hardop! "Zou die vrouw ... zou die vrouw soms dronken zijn?" denkt Eli dan. O, hij moet er niet aan denken, dat iemand de tempel zó ontheiligt! Hij wordt bóós. Dat kan toch zomaar niet? Hij staat op en grijpt haar bij de schouder. "Wat doe je hier, om je zo dronken aan te stellen? Schaam je toch!" klinkt zijn boze stem. Verschrikt kijkt Hanna op. "Nee, mijn heer," zegt ze, "ik ben niet dronken. Ik ben heel bedroefd. Maar ik heb mijn ziel voor de Heere uitgestort. Denk toch niet dat ik dronken ben, want ik heb de Heere mijn verdriet verteld." Eli's boosheid zakt meteen. Hij helpt Hanna overeind en zegt: "Ga heen in vrede. De God van Israël zal uw gebed verhoren. Hij zal u geven wat u van Hem gebeden hebt."

Hanna gaat weer terug naar E'lkana. Het is net of het helemaal licht is in haar hart. Met verbazing en blijdschap ziet E'lkana het. Wat er met Hanna is gebeurd, weet hij niet, maar ze is weer de oude, opgewekte Hanna. Ook eet ze weer goed, zodat ze er beter uit gaat zien. E'lkana is er blij om.

De volgende morgen brengen ze de Heere het jaarlijkse offer. Daarna gaan ze weer naar huis terug. En wat Eli gezegd heeft, gebeurt. Na een poosje is Hanna in verwachting. Wat is ze blij! Nu weet ze dat de Heere aan haar denkt. Als het jongetje wordt geboren, noemt Hanna hem Samuël. Dat betekent: 'Ik heb hem van de Heere gebeden.' Dat is een mooie naam!

Als E'lkana weer naar Silo gaat voor het jaarlijkse offer, gaat Hanna niet mee. Zij moet voor de kleine Samuël zorgen. "Maar," zegt ze tegen E'lkana, "als Samuël groot genoeg is, gaan wij

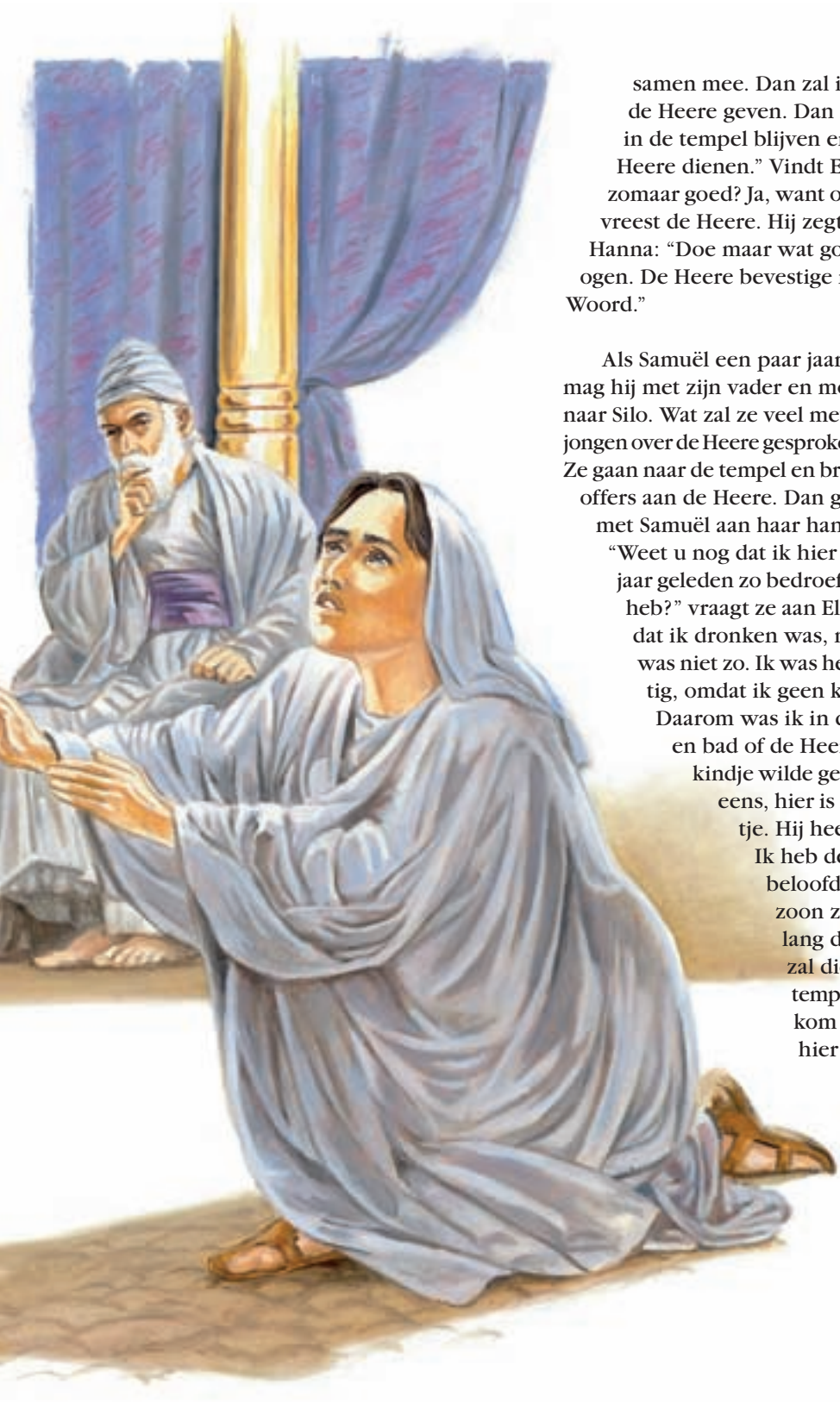

samen mee. Dan zal ik hem aan de Heere geven. Dan mag hij in de tempel blijven en daar de Heere dienen." Vindt E'lkana dat zomaar goed? Ja, want ook E'lkana vreest de Heere. Hij zegt tegen Hanna: "Doe maar wat goed is in je ogen. De Heere bevestige maar Zijn Woord."

Als Samuël een paar jaar oud is, mag hij met zijn vader en moeder mee naar Silo. Wat zal ze veel met de kleine jongen over de Heere gesproken hebben! Ze gaan naar de tempel en brengen hun offers aan de Heere. Dan gaat Hanna met Samuël aan haar hand naar Eli. "Weet u nog dat ik hier een paar jaar geleden zo bedroefd gebeden heb?" vraagt ze aan Eli. "U dacht dat ik dronken was, maar dat was niet zo. Ik was heel verdrietig, omdat ik geen kindje had. Daarom was ik in de tempel en bad of de Heere mij een kindje wilde geven. En zie eens, hier is mijn zoontje. Hij heet Samuël. Ik heb de Heere beloofd dat mijn zoon zijn leven lang de Heere zal dienen in de tempel. Daarom kom ik hem hier brengen." Eli kijkt

naar de kleine jongen. Ja, dat kind mag in de tempel dienen. Hij voelt dat de Heere het zo wil en dat de Heere Samuël zegenen zal. Hanna neemt afscheid van Samuël. Nu is ze vast heel verdrietig, denk je niet? Maar nee, Hanna zingt een lofzang op de Heere. Zó blij is ze, dat de Heere aan haar denkt.

Elk jaar komt ze trouw naar de tempel. Dan neemt ze nieuwe kleren mee voor Samuël. Dan ziet ze ook hoe hij gegroeid is. Dan merkt ze ook dat Samuël goed zijn best doet in de tempel en dat Eli veel van haar jongen houdt.

Soms kán Hanna niet mee naar de tempel. Dan geeft ze de kleren mee aan E'lkana. Waarom kan ze dan niet mee? Wel, de Heere zegent E'lkana en Hanna. Zij krijgen niet alleen Samuël, maar de Heere geeft hen nog drie zonen en twee dochters. En als er een kindje geboren wordt, moet Hanna thuis blijven. Maar zodra ze weer kan, gaat ze mee naar Silo om Samuël te zien. En om de Heere te danken voor alle zegeningen die zij van Hem ontvangt. Je ziet dat de Heere zegent die Hem vrezen. Hanna zingt ervan: "Hij zal de voeten Zijner gunstgenoten bewaren."

ZINGEN: Psalm 27:3

Och, mocht ik, in die heilige gebouwen,
De vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog,
Zijn lieflijkheid en schonen dienst aanschouwen!
Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog.
Want God zal mij, opdat Hij mij beschutt',
In ramp en nood versteken in Zijn hut;
Mij bergen in 't verborgen van Zijn tent,
En op een rots verhogen uit d' ellend'.

LEZEN: 1 Samuël 1 en Lukas 1:46-55

VRAGEN:

1. *Waarom is het een zegen, als je vroeg de Heere vreest?*
2. *Waarom dacht Eli dat Hanna dronken was?*
3. *Lees 1 Sam. 2:1-10 en vergelijk dat met Lukas 1:46-55. Let op de overeenkomsten.*

2. Samuël geroepen

De hogepriester Eli heeft twee zonen. Dat zijn de priesters Hofni en Pinehas. Zij dienen ook in de tempel, net als Samuël. Maar Hofni en Pinehas vrezen de Heere niet. Zij doen heel veel zonden. Ze stelen van de offers, die de mensen in de tempel aan de Heere offeren. Dat is verschrikkelijk! Samuël ziet het wel. Hij vindt het heel erg, maar hij kan er niets tegen doen. Hij is nog zo jong! Hij kan nooit tegen die twee priesters op. Eli ziet het ook. Eli weet ook wel wat er allemaal voor zondige dingen gebeuren. Maar Eli is geen goede vader voor zijn zonen. Hij bestraft hen niet. Hij laat het allemaal oogluikend toe. Dat is niet goed van Eli. O, soms zegt hij er wel wat van. Dan praat hij met zijn jongens. Maar ze luisteren toch niet naar hem. Daarom houdt Eli eigenlijk meer van Samuël dan van zijn eigen zonen.

Het is heel stil in de tempel. Alle lampen zijn al uit. Het is helemaal donker. Eli en Samuël liggen al te slapen. Eli is al heel oud. Hij kan niet zo goed meer zien. Plotseling wordt Samuël wakker. Hoor! Hij wordt geroepen: “Samuël! Samuël!” Het is vast Eli, die hem roept. Hij moet hem zeker ergens mee helpen. Zo snel hij kan gaat Samuël naar Eli toe. “Wat is er? Waarmee kan ik helpen?” vraagt hij. Maar Eli antwoordt verbaasd: “Mij helpen? Hoe kom je daarbij?” Samuël komt wat dichterbij. “Maar u hebt mij toch geroepen?” zegt hij. Eli schudt zijn hoofd. “Nee, ik heb je niet geroepen. Je hebt het vast gedroomd. Ga maar weer slapen.” Samuël gaat terug naar zijn kamertje. Als hij eventjes op bed ligt, hoort hij weer duidelijk roepen: “Samuël! Samuël!” Nu slaapt hij toch echt niet. Hij gaat weer naar Eli. “Ik hoor u toch duidelijk roepen,” zegt hij. Maar Eli stuurt hem weer terug. Nee, hij heeft niet geroepen. Verwonderd gaat Samuël weer terug. Wat is dit toch? Als hij een poosje op bed ligt te peinzen, hoort hij wéér die stem: “Samuël! Samuël!” Wat verlegen gaat Samuël toch maar weer naar Eli. Niemand anders dan Eli kan hem roepen, want ze zijn maar samen hier. Eli is nog wakker. Hij hoort de voetstappen van Samuël naderen. Dán, ineens, wéét Eli het! Het is de Heere, Die Samuël roept. “Samuël,” zegt Eli als de jongen bij hem staat, “luister eens. Ik roep jou niet, maar het is vast de Heere, Die jou roept. Als je de stem nog een keer hoort, moet je eerbiedig neerknielen en zeggen: "Spreek, Heere, want Uw knecht hoort." Ga nu maar weer naar je kamer.”

Samuël gaat weer terug naar zijn kamer. Na een poosje hoort hij weer zijn naam roepen: “Samuël! Samuël!” Snel knielt Samuël neer en eerbiedig zegt hij: “Spreek, Heere, want Uw knecht hoort.” Dan gaat de Heere tot Samuël spreken. Ja, het is écht de Heere, Die hem roept. “Samuël,” zegt de Heere, “Ik ga nu met Eli en met zijn huis doen, wat Ik reeds eerder gezegd heb. Ik heb hem gezegd dat Mijn oordelen zullen komen over hem en zijn zonen. Want zijn zonen, Hofni en Pinehas, hebben gruwelijke zonden gedaan in Mijn tempel. En Eli ... Eli heeft hen niet eens zuur aangekeken. Hij heeft hen niet eens bestraft voor alles wat ze deden. Hij wist er wel van! Daarom zal Ik zijn huis rechten.”

Stil luistert de jonge Samuël naar wat de Heere zegt. Dat is erg! Hoe moet hij dit alles ooit aan Eli vertellen? O,

dát durft hij nooit! Bang wacht hij de volgende morgen af. Misschien is Eli wel vergeten wat er gebeurd is. Maar nee, Eli is het niet vergeten. Zodra ze opgestaan zijn, roept hij Samuël bij zich. “Samuël,” vraagt Eli, “wat heeft de Heere tot je gesproken, vannacht? Verberg het maar niet voor mij. Het is goed, wat de Heere doet.”

Dan vertelt Samuël alles wat de Heere hem gezegd heeft. Gaat Eli zich nu verontschuldigen? Gaat hij zich verdedigen? Welnee, Eli buigt zijn hoofd en zegt zachtjes: “Hij is de Heere; Hij doe wat goed is in Zijn ogen.” Eli buigt voor Gods stem.

Samuël en Eli gaan aan het werk. Er moet iedere dag zóveel gebeuren in de tempel! Samuël denkt veel terug aan de woorden van God, maar er gebeurt niets. De Heere verschijnt steeds weer aan Samuël. Hij zegent hem zó, dat het hele volk bekent dat Samuël een profeet van God is.

Zie je dat de Heere de zonden straft? Ook als je niets van de zonden van anderen zegt? Zie je ook dat de Heere Zijn genade wil schenken? Samuël kende al vroeg de stem van de Heere in zijn leven! Vraag of je Zijn stem ook mag leren kennen.

ZINGEN: Psalm 95:7

Dies heb Ik, door hun tergend kwaad
Op ’t hoogst vergramd, dit volk versmaad,
En met een duren eed gezworen,
Dat, wegens zijn geschonden trouw,
Het nooit Mijn rust genieten zou,
Die voor Mijn volk nog blijft beschoren.

LEZEN: 1 Samuël 3 en Psalm 101

VRAGEN:

1. *Wat is het verschil tussen het dienen in de tempel van de twee zonen van Eli en Samuël?*
2. *Waarom werd Eli ook gestraft?*
3. *Wat kunnen wij leren uit Samuëls leven?*

3. Eli's dood

Er is oorlog! De Filistijnen hebben het volk Israël aangevallen. Vierduizend mannen van Israël zijn in de strijd gestorven. "Hoe kan dat nu?" vragen de oudsten van Israël zich af. "Waarom heeft de Heere ons in de steek gelaten?" Dan zegt iemand: "Laten we naar Silo gaan en de ark uit de tempel halen. Als de ark hier is, zal de Heere ons wel verlossen van de Filistijnen." Snel worden boden naar Silo gezonden. Daar zijn Hofni en Pinehas bezig in de tempel. "Kom snel met de ark naar het slagveld", zeggen de boden. "We worden verslagen door de Filistijnen. Misschien kan de ark ons redden!" Hofni en Pinehas nemen de ark en haasten zich met de boden mee naar het slagveld. Wat dwaas! Wat goddeloos! De ark mag helemaal niet uit de tempel gehaald worden. En zou de Heere zónder de ark het volk niet kunnen redden? Hofni en Pinehas denken helemaal niet aan de Heere. Zij willen zèlf zorgen dat het volk de strijd wint. En dat kan nooit.

Als de soldaten de priesters met de ark zien komen, beginnen ze te juichen. Nu zal het goed gaan! Ze juichen zó hard, dat de Filistijnen het horen. "Wat gebeurt daar, bij de Israëlieten?" vragen ze zich af. Iemand gaat stilletjes kijken. Dan komt hij terug met een bezorgd hart. "De Israëlieten hebben de ark van hun God gehaald", vertelt hij. De Filistijnen schrikken. O, die God van Israël is zo'n machtige God! Ze weten best al de verhalen van de wonderen, die Israëls God in Egypte gedaan heeft. En dan die geschiedenis van Jericho! Wat worden de Filistijnen bang! Tegen Israël durven ze wel te strijden, maar tegen de God van Israël ... Nee, dat zal niet gaan.

Maar dan staat er iemand op. Hij roept: "Mannen, wees dapper. Laten we strijden, zodat we niet misschien de Israëlieten hoeven te dienen!" Ja, dat zullen ze doen. Met vernieuwde moed beginnen de Filistijnen de strijd. En ... ze winnen! Ze doden dertigduizend mensen en nemen de ark mee. Groot is de overwinning, die ze op het volk Israël behalen. Juichend vertrekken ze met de ark in hun midden naar hun eigen land.

Tussen al die duizenden doden liggen ook twee priesters. Het zijn Hofni en Pinehas. Zij zijn ook gedood. Een man, die de twee priesters ziet liggen, gaat zo snel hij kan naar Silo. Daar zit Eli aan de zijkant van de weg te wachten tot de ark terugkomt. Opeens hoort hij rumoer in de stad. "Wat is er aan de hand?" vraagt hij. Dan komt die man naar Eli toe. "Israël is op de vlucht gegaan voor de Filistijnen. We zijn verschrikkelijk verslagen. En uw beide zonen, Hofni en Pinehas, zijn omgekomen in de strijd..." De man zwijgt even. Eli zit stil, met gebogen hoofd, te luisteren. "En verder?" vraagt hij. Dan vervolgt de man zacht: "De ark Gods is door de Filistijnen meegenomen." Als Eli dát hoort, valt hij verschrikt achterover van de stoel. En dan ... dan breekt hij zijn nek en sterft. Het bericht dat zijn zonen gedood zijn, deed hem verdriet, maar dat de ark meegenomen is, dat is zó verschrikkelijk ... Daar breekt Eli's hart onder.

Ontzet zien de mensen het aan. Veertig jaren heeft Eli het volk gericht. En nu ... nu is hij er niet meer. Zijn zonen zijn er ook niet meer. Maar wat veel erger is, is dat de ark des Heeren uit de tempel weggevoerd is. Hoe moet dat nu?

Samuël mag in Eli's plaats Gods profeet zijn. Hij zal het volk richten. Samuël is een biddende profeet. Hij heeft het volk lief, maar hij heeft bovenal de Heere lief. Daarom wijst hij het volk op de Heere en op Zijn dienst. Gelukkig hoeft Samuël niet alleen voor het volk te bidden. Onder de Israëlieten zijn er nog meer, die de Heere vrezen. Zo zorgt de Heere voor Zijn volk. Ondanks alles blijkt Zijn trouw over het volk. Verdiend hadden ze het niet. En wij?

ZINGEN: Psalm 99:5

Ook was Samuël,
Op Gods hoog bevel,
Biddend voor Zijn volk
Als een hemeltolk;
Hij en and'ren meer
Riepen tot den HEER,
Die met gunstig oren
Hun geroep wou horen.

LEZEN: 1 Samuël 4 en Psalm 26

VRAGEN:

1. *Waarom was het niet goed om de ark mee te nemen?*
2. *Hoe weet je dat Eli meer van de Heere hield dan van zijn zonen?*
3. *Waaruit blijkt dat de Filistijnen de geschiedenis van het volk Israël goed kennen?*

4. De ark komt terug

Zullen we eens in het land van de Filistijnen gaan kijken? Kijk, daar trekken de soldaten door het land. Ze gaan naar de stad Asdod. Daar staat het beeld van Dagon, hun afgod. De ark van Israëls God moet maar bij onze god staan, vinden ze. Ze zetten de ark des Heeren voor het afgodsbeeld van Dagon neer en gaan naar huis. Maar als ze de volgende morgen naar het huis van Dagon gaan, zien ze iets vreemds. Het beeld van Dagon is omgevallen. Het ligt vóór de ark des Heeren op de grond. En kijk eens! Het hoofd en de handen zijn van het beeld afgebroken. Ze liggen op de dorpel van het huis. Dat is wonderlijk!

De mensen van de stad zijn een beetje bang. Zou dat door die ark komen? Ze weten het niet. Er gebeuren nog meer vreemde dingen in de stad. De mensen worden ziek. Niet zomaar een paar, maar heel veel mensen. Zóveel, dat de mannen van Asdod geloven dat het door de ark komt. Daarom gaan ze naar de vorsten van de Filistijnen en vragen wat ze met de ark moeten doen. “Breng de ark maar naar Gaza en ga een keer rond de stad met de ark”, zeggen de vorsten. De mannen van Asdod doen dat maar al te graag. Die ark moet zo snel mogelijk weg. Ze worden er bang van!

Als de ark rond Gaza gedragen is, wachten de mensen in spanning af. Wat zal er nu gebeuren? O, kijk eens! De mensen van Gaza worden óók ziek! Hoor ze eens roepen: “De ark moet weg! Wij willen die ark niet hier hebben!” De vorsten beslissen dat de ark naar Ekron moet. Maar de mensen van Ekron hebben gehoord wat er in Asdod en Gaza gebeurd is. Nee, zij willen die ark ook niet. Zij zijn bang voor die ark! Zij zijn bang voor de God van die ark! De mannen van Gaza zetten de ark toch in Ekron neer. En dan ... dan worden de mensen van Ekron óók ziek. Zo ziek, dat je ze van ver al hoort roepen en kermen! Dat is erg!

Zeven maanden is de ark al in het land van de Filistijnen. Zeven maanden zijn er al ziekten en plagen onder de Filistijnen. O, wat moeten ze toch doen? Dan zeggen de priesters van de Filistijnen: “De ark moet terug naar Israël, vóór wij allemaal uitgeroeid worden!” De vorsten van de Filistijnen vinden dat een goed idee. “Maar hoe moet dat dan? Hoe zullen we zeker weten dat

de ark al deze ellende veroorzaakt?" vragen ze. De priesters hebben een goed plan. "We maken van goud vijf spenen en vijf muizen, naar het getal van de vorsten van de Filistijnen. Verder maken we een nieuwe wagen. Op die wagen zetten we de ark en die gouden muizen en spenen. We zetten twee koeien die juist een kalfje hebben gekregen voor de wagen. De kalfjes laten we in de stal. Als het toeval is, dat de mensen ziek worden wanneer de ark in hun stad is, zullen de koeien hun kalfjes niet in de steek laten. Maar komt het wel door de ark, dan zullen de koeien de ark naar de Israëlieten terug brengen."

De vorsten keuren het plan goed. Ze geven opdracht om een nieuwe wagen te maken. Alles gebeurt, zoals de priesters gezegd hebben. Als de wagen klaar is, worden er twee koeien voor gezet. De kalfjes blijven in de stal. Vol spanning staan de vorsten van de Filistijnen toe te kijken. Wat zal er gebeuren? Zullen de koeien naar de stal teruggaan? Onder doodse stilte kijkt iedereen naar die wagen met de ark erop en twee koeien ervoor. Dan zetten de koeien zich langzaam in beweging. Zonder om te kijken, alsof ze precies weten waar ze heen moeten, gaan de dieren lopen. De vorsten gaan er achteraan. Dát willen ze zien! Al loeiend vervolgen de dieren hun weg. Recht toe, recht aan lopen ze naar het plaatsje Beth-Semes, een plaats in Israël, op de grens van het land van de Filistijnen. Bij de grens blijven de vorsten staan. Ze kijken de ark opgelucht na. Ja, het is nu wel duidelijk dat alle ellende door de ark kwam.

In de velden van Beth-Semes zijn maaiers aan het werk. Regelmatig doen de arbeiders hun werk. Eén van de mannen gaat even overeind staan. Zijn ogen turen over het land. Plotseling legt hij zijn hand boven de ogen en tuurt nog eens ... Wat ziet hij daar? "Mannen, kijk eens!" roept hij opgewonden. "Zien jullie dat? Daar komt een wagen aan! Wat zou dat zijn? Hoor die koeien eens loeien!" Ze snellen naar de wagen toe, die nu stilstaat. Dan zien ze het. Het is de ark! Snel worden de Levieten gehaald. Die nemen de ark van de wagen af en zetten hem op een grote steen. Dan hakken de mannen de wagen in stukken en bouwen een altaar. De koeien slachten ze en ze worden op het altaar geofferd. Wat zijn de mensen blij!

En dan doen de mensen van Beth-Semes iets, wat helemaal niet mag! Ze kijken in de ark! Dat had de Heere verboden! Daarom wordt de Heere boos op die mensen. Ruim vijftigduizend mannen sterven, als oordeel van God. De mensen worden bang! Wie kan ooit voor

God bestaan? Wat moeten ze met de ark doen?

Snel sturen ze een boodschapper naar Kirjath-Jeárim. “De ark is terug uit het land van de Filistijnen. Kom snel mee, dan kunt u de ark ophalen,” zegt de boodschapper. De mannen van Kirjath-Jeárim halen de ark op. Zij zetten hem in het huis van Abinádab, dat op een heuvel ligt. Zijn zoon Eleázar moet voor de ark zorgen. Dan wordt het weer rustig in het land. De mensen halen opgelucht adem.

Zowel de Filistijnen als de Israëlieten hebben geleerd dat ze niet moeten spotten met heilige zaken, zoals de ark. Spot nooit met de Heere, met Zijn dienst of met Zijn Woord!

ZINGEN: Psalm 65:4

O onze God, o vast vertrouwen,
Van ’t allerverste land,
Op Wien al ’s aardrijks einden bouwen,
En ’t wijdstgelegen strand;
Gij, Die de hemelhoge bergen
Doet pal staan door Uw kracht,
Zodat zij vloed en stormen tergen,
Gij zijt omgord met macht.

LEZEN: 1 Samuël 6 en Numeri 4:1-20

VRAGEN:

1. *Wie heeft de heidense priesters gezegd hoe ze de ark terug moesten sturen?*
2. *Wat heeft het ons te zeggen dat de mensen niet in de ark mochten kijken?*
3. *Hoe kunnen wij precies weten wat de Heere wil?*

5. Saul tot koning gezalfd

Samuël is oud geworden. Hij is nog steeds profeet in Israël, maar veel van zijn werk laat hij zijn twee zonen doen. Die zonen handelen echter niet eerlijk. Daarom komen op een dag de oudsten van het volk naar Samuël toe. “Samuël,” zeggen ze, “u bent oud geworden en uw zonen zijn niet eerlijk. Daarom willen wij een echte koning en geen richter.” Verschrikt kijkt Samuël de oudsten aan. “Maar de Heere is toch onze Koning?” werpt hij tegen. Daar luisteren de oudsten niet naar. Ze blijven aandringen op een koning. Samuël gaat naar zijn bidvertrek en knielt neer. “Heere, wat moet ik doen?” vraagt hij eerbiedig. Dan antwoordt de Heere: “Doe maar wat ze vragen, Samuël. Ze verwerpen u niet, maar ze verwerpen Mij, zoals ze Mij altijd al verworpen hebben. Maar vertel ze wel, dat een koning hun zonen als soldaten zal nemen en hun dochters als dienstmeisjes. Het zal niet zijn, zoals ze het zich nu voorstellen. En als ze dan uiteindelijk tot Mij zullen roepen, zal Ik hen niet horen.”

Samuël vertelt alles wat de Heere gezegd heeft aan de oudsten. Maar ze luisteren niet. Ze willen een koning. Al de andere volken om hen heen hebben óók een koning, dus zij willen dat ook.

Kijk eens, daar klimmen twee mannen de steile weg op naar het plaatsje Rama, waar Samuël woont. De twee mannen zijn moe. Ze hebben al drie dagen door het land gezworven. Wie zijn die mannen en waarom zwerven ze zo door het land? De langste van de twee is Saul en de ander is zijn knecht. Ze zijn de ezelinnen van Sauls vader kwijt. Toen zei vader Kis tegen Saul: “Ga met één van de knechten die ezelinnen zoeken, Saul!” Daarom lopen ze zo te zoeken. Maar ze kunnen de ezelinnen nergens vinden. Tenslotte komen ze bij het plaatsje Rama. “Hé,” zegt Saul ineens, “hier woont toch de profeet Samuël? Misschien weet hij wel waar de ezelinnen zijn. Laten we het gaan vragen.” Daarom beklimmen ze de steile weg naar Rama. Bij de poort zien ze een paar meisjes, die water gaan putten. “Is de profeet hier?” vraagt Saul. “Ja,” antwoorden de meisjes, “maar haast u, want hij gaat straks offeren op de hoogte. Als u nu in de stad gaat, zult u hem nog treffen vóór hij met het volk gaat offeren.” Saul en zijn knecht haasten zich de stad in. Daar komt een oude man hen tegemoet. Het is Samuël, maar dat weet Saul niet. “Kunt u mij de profeet aanwijzen?” vraagt hij. “Ik ben de profeet,” antwoordt Samuël, “ga met mij mee op de hoogte om te offeren en eet met mij, dan zal ik u morgen vroeg laten gaan. En de ezelinnen, die u zoekt, zijn al teruggevonden.” Hoe kan dat nu? Hoe kan Samuël weten dat Saul de ezelinnen zocht? De Heere heeft dat tegen Samuël gezegd. Toen Samuël Saul ontmoette in de stad, zei de Heere tegen hem, dat Saul koning over Israël moet worden. Daarom weet Samuël alles van Saul.

Saul en zijn knecht gaan met Samuël mee. Als ze in het huis komen, zegt Samuël tegen de kok: “Haal nu het stuk vlees, waarvan ik gezegd had dat je het apart moest houden.” De kok gehoorzaamt en Samuël zet Saul dat stuk vlees voor. Saul begrijpt er niets van! Hij is zomaar een onbekende man uit de stam van Benjamin. Waarom betoont Samuël hem zoveel eer?

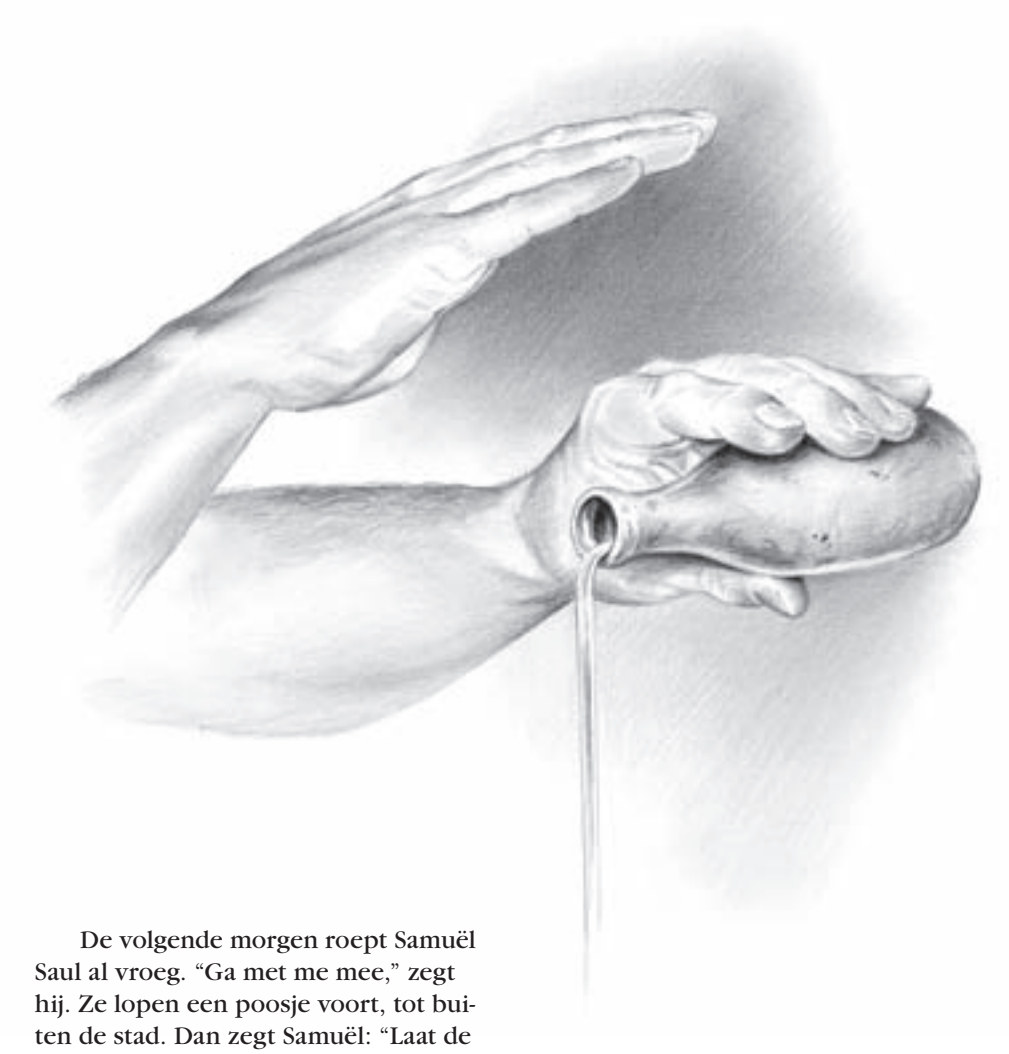

De volgende morgen roept Samuël Saul al vroeg. “Ga met me mee,” zegt hij. Ze lopen een poosje voort, tot buiten de stad. Dan zegt Samuël: “Laat de jongen vast doorlopen, dan blijven wij samen nog even hier.” Saul stuurt zijn knecht vooruit. Hij kijkt Samuël vragend aan. Wat gebeurt er toch allemaal? Kijk, daar neemt Samuël een oliekruik. Die giet hij leeg over Sauls hoofd, terwijl hij plechtig zegt: “Is het niet zo, dat de Heere u tot een voorganger over Zijn erfdeel gezalfd heeft?” Dan begrijpt Saul ineens wat er gebeurt. Hij is door Samuël tot koning gezalfd! Saul is er helemaal stil van. Wie had dat verwacht? Samuël vertelt Saul wat er deze dag nog zal gebeuren. Hij zal mensen ontmoeten, die hem zullen zeggen dat de ezelinnen gevonden zijn en dat zijn vader heel bezorgd is over hem. Ook zal hij profeten ontmoeten en met die profeten zal hij profeteren. En wat zegt Samuël nog meer? “De Geest des Heeren zal vaardig over u worden en u zal in een andere man veranderd worden. Ga nu maar en doe wat u moet doen. De Heere zal met u zijn.”

Dan gaat Saul weg. Zodra hij zich omkeert, voelt hij dat hij een andere man is. Alles wat Samuël gezegd heeft, komt

uit. Uiteindelijk komen Saul en zijn knecht weer thuis. Een oom van Saul staat op de uitkijk. “Waar zijn jullie toch helemaal geweest?” vraagt hij. Saul vertelt dat ze de ezelinnen zochten en toen bij Samuël geweest zijn. “Zo, en wat heeft Samuël allemaal gezegd?” vraagt Sauls oom. “O,” antwoordt Saul, “hij zei dat de ezelinnen weer gevonden zijn. Daarom zijn we meteen terug naar huis gekomen.” Dat Samuël hem tot koning over Israël gezalfd heeft, verzwijgt Saul liever nog maar.

Maar Samuël verzwijgt het niet. Hij laat het volk samenkomen bij Mizpa. Daar zegt hij tegen de oudsten: “U hebt God verworpen, Die u uit alle ellenden steeds verlost heeft, door een koning te verlangen. Nu dan, de Heere zal uw nieuwe koning aanwijzen.” Door een bijzonder teken wordt uiteindelijk Saul als de nieuwe koning aangewezen. Maar waar is hij? Nergens kunnen ze hem vinden. Dan zegt de Heere dat hij zich tussen de vaten verstopt heeft. Enkele mannen gaan hem halen. Daar staat hij, in het midden van het volk. Wat is hij lang! Hij steekt met hoofd en schouders boven alle mensen uit. Dan zegt Samuël: “Ziet u hem? Deze man heeft de Heere verkoren. Saul zal uw koning zijn.” Dan juicht het volk: “De koning leve!” Wat zijn ze blij! Eindelijk hebben ze een koning, net als al de andere volken om hen heen. Nu hebben ze ook een koning, die ze kunnen zien! Ze vergeten helemaal dat de Heere hun Koning is. Ze vergeten helemaal dat ze geen betere koning kunnen hebben dan de Heere. Wie is in jouw leven koning? Is de Heere dat of iemand anders?

ZINGEN: Psalm 103:10

De HEER heeft Zich, als d’ allerhoogste Koning,
Een troon gevest in Zijne hemelwoning;
Zijn Koninkrijk heerst over ’t wereldrond.
Looft, looft den HEER, gij Zijne legermachten,
Gij eng’len, die Hem dient met heldenkrachten
En vaardig past op ’t woord van Zijnen mond.

LEZEN: 1 Samuël 8; 10:17-27 en Hosea 13

VRAGEN:

1. *Waarom was het niet goed van het volk dat ze een koning wilden?*
2. *Wie is koning in het leven van een onbekeerd mens?*
3. *Wat betekent het dat Saul veranderde in een andere man? (zie 1 Samuël 10:6)*

6. Saul trekt ten strijde

Op een dag krijgt Saul een vreselijk bericht. De Amorieten hebben de stad Jabes belegerd. Ze willen de inwoners van Jabes het rechteroog uitsteken, zodat ze nooit meer met een boog kunnen schieten. Wat een verschrikkelijk bericht is dat! Wat moet Saul doen? “Dat zal niet gebeuren”, roept hij luid. “Kom, mannen van Israël, we trekken ten strijde!” Hij hakt een paar runderen in stukken en laat die naar alle steden brengen. “Als je niet met mij mee gaat om te vechten, zullen je runderen in stukken gehakt worden”, moeten de boden tegen iedereen zeggen. De mensen schrikken ervan. Dát is duidelijke taal! Dat is de taal van een koning! Snel gaat ieder die maar kan naar Saul, om als soldaat met hem te strijden tegen de Amorieten. Driehonderd en dertigduizend mannen staan klaar voor de strijd. Vooraan gaat Saul. De vaandels klapperen in de wind. Vol moed trekken ze naar Jabes. De Amorieten worden totaal verslagen en Jabes is gered. Nu kan iedereen zien dat Saul koning is. Bovendien erkent Saul dat de Heere de verlossing gaf: "want de Heere heeft heden een verlossing in Israël gedaan."

Als Saul een jaar koning is, bezetten de Filistijnen het land. Met een machtig leger komen zij aan. Daar is niet tegen te strijden! Saul heeft maar een leger van drieduizend mannen. De rest heeft hij naar huis gestuurd. Wat moeten ze nu beginnen? Samuël heeft gezegd dat hij naar Gilgal, naar Saul, zal komen en dan zal offeren. Saul en zijn soldaten zitten verscholen in spelonken te wachten op Samuël. Maar de tijd verstrijkt en Samuël komt niet. Dan wordt Saul ongeduldig. “Breng mij een brandoffer”, gebiedt hij. En dan ... dan gaat Saul iets doen, wat helemaal niet mag! Hij gaat de Heere een brandoffer offeren. En dat mag alleen Samuël maar doen! Dat is erg! Als hij klaar is met offeren, keert hij zich om en kijkt nog eens de weg af. Wat ziet hij daar? Daar komt een oude man aan. Het is Samuël. O, had hij toch maar even gewacht! Maar het is te laat. Samuël komt naar hem toe. “Wat heeft u gedaan?” vraagt hij boos. “Ik heb op u gewacht, maar het volk werd zo onrustig, omdat u zo lang wegbleef. Toen heb ik zelf alvast geofferd,” zegt Saul, “want anders komen de Filistijnen misschien wel vóór er geofferd is.” Verbolgen kijkt Samuël de koning aan. “U hebt dwaas gehandeld”, zegt hij bestraffend, “en daarom zal uw rijk niet in eeuwigheid bestaan. De Heere heeft Zich een man gezocht naar Zijn hart. Die man zal koning worden over Israël en zijn koninkrijk zal in eeuwigheid bestaan.”

Heeft Saul nu berouw over zijn zonden? Nee, want Saul heeft van de Heere wel een ánder hart gekregen, maar geen nieuw hart. Saul vreest God niet. Daarom heeft God hem verworpen. Maar de Heere verwerpt het volk Israël niet. Hij gedenkt aan Zijn belofte en daarom waakt Hij over Zijn volk.

Jonathan en zijn wapendrager gaan stilletjes bij de Filistijnen kijken. Als ze bij de voorposten van de Filistijnen komen, worden ze ontdekt. De Filistijnen roepen hen en Jonathan en zijn knecht gaan naar

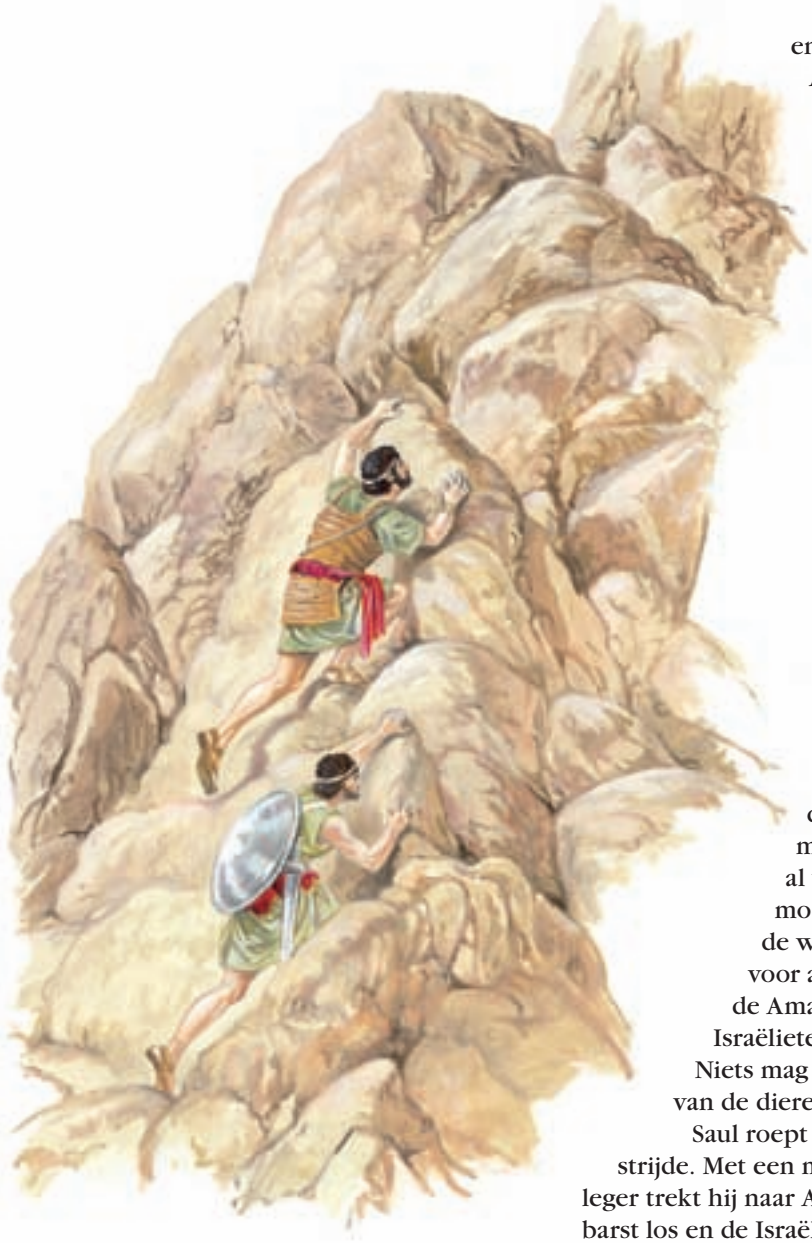

de posten van de Filistijnen toe. Wat er dán gebeurt, is zo'n wonder! Met z'n tweeën verslaan ze wel twintig mannen. Is Jonathan dan zo sterk? Nee, maar Jonathan vreest de Heere. En de Heere helpt hem. Als je op de Heere vertrouwt, hoef je niet bang te zijn. De Filistijnen worden bang en vluchten weg.

Als Saul hoort dat Jonathan de voorposten van de Filistijnen verslagen heeft, gaat hij met het leger ook ten strijde. Zo overwint Saul de Filistijnen.

Weer een poosje later komt Samuël naar Saul toe. "Koning," zegt de oude Samuël, "de Heere heeft tot mij gesproken. Hij heeft mij gezegd dat u de Amalekieten moet aanvallen en al wat daar leeft, moet doden. Dat is de wraak van God voor al het kwaad dat de Amalekieten aan de Israëlieten gedaan hebben. Niets mag u laten leven, ook van de dieren niet."

Saul roept het volk op ten strijde. Met een machtig, groot leger trekt hij naar Amalek. De strijd barst los en de Israëlieten behalen de overwinning. Maar dan doet Saul weer iets, wat niet mag. Hij laat Agag, de koning van de Amalekieten, leven. En de Heere had gezegd, dat hij iedereen moest doden! Bovendien neemt hij de beste schapen en runderen mee naar huis. Dat mag niet, Saul! Dat weet je toch wel? O, Saul weet

het wel, maar Saul wil niet luisteren naar de Heere. Hij heeft aan de overwinning genoeg. Hij denkt dat hij de Heere niet nodig heeft. En hij denkt dat Samuël het toch niet merkt. Maar daarin vergist hij zich. De Heere vertelt Samuël wat er gebeurd is. Dan gaat Samuël naar Saul toe. “Ik heb gedaan, wat de Heere gezegd heeft,” zegt Saul. “Maar wat is dan het geluid van de schapen en runderen, dat ik hoor?” vraagt Samuël ernstig. “O,” zegt Saul luchtig, “die komen van de Amalekieten. Die hebben we meegenomen om de Heere te offeren...” “Houd op,” onderbreekt Samuël hem, “want vannacht heeft de Heere tot mij gesproken. Wat heeft de Heere aan offeranden, die niet oprecht zijn? Gehoorzaamheid is beter dan huichelachtige offeranden. U bent niet gehoorzaam geweest aan Gods gebod. Daarom zult u geen koning meer zijn over Israël. En wij zullen elkaar hier op aarde niet meer zien.” Dan gaat de oude Samuël naar de gevangen koning Agag en doodt hem. Daarna keert hij terug naar zijn huis in Rama. Samuël en Saul hebben elkaar niet meer persoonlijk ontmoet. Samuël heeft veel verdriet om Saul.

Hier zien we het leven van een veelbelovend koning. Maar een koning, die zijn eigen weg bepaalde. Laat je weg leiden door de wil van de Heere. Kies door Gods genade de weg van Samuël: "Vreest slechts de Heere, en dient Hem trouwelijk met uw ganse hart..." (1 Sam. 12:24a)

ZINGEN: Psalm 51:9

Gods offers zijn een gans verbroken geest,
Door schuldbesef getroffen en verslagen;
Dit offer kan Uw heilig oog behagen;
’t Is nooit, o God, van U veracht geweest.
Doe Sion wel, laat om mijn zwaren val
Uw goedheid niet van zijne burg’ren wijken;
Bouw Salem op, laat nooit zijn muur en wal,
Door Uwe straf, voor ’s vijands macht bezwijken.

LEZEN: 1 Samuël 11 en Samuël 12:18-25

VRAGEN:

1. *Lees Exodus 17:14-16 eens. Kun je uitleggen waarom de Amalekieten verslagen moesten worden?*
2. *Kun je uit de Bijbel nog een voorbeeld noemen van een offer dat niet oprecht was?*
3. *Wie weet het beste of ons gebed oprecht is of niet?*
4. *Waarom heeft de Heere Saul verworpen?*

7. David

Luister eens! Heel in de verte hoor ik zingen! Waar komt dat vandaan? Zullen we eens gaan kijken? Ergens in de velden van Bethlehem dwaalt een kleine schaapherder met zijn schapen rond. Dáár komt dat mooie zingen vandaan. Hoor, nu kunnen we de woorden die hij zingt, verstaan: "De God des heils wil mij ten herder wezen; 'k heb geen gebrek, 'k heb geen gevaar te vrezen..." (Ps. 23) Wat een mooi lied is dat! Wie is die jongen, die zulke mooie liederen zingt? Het is David. David is de zoon van Isaï, uit Bethlehem. En weet je wie Davids opa was? Dat was Obed, de zoon van Ruth. Weet je nog wel? David is een jongen, die de Heere vreest. Hij is de jongste van het gezin van Isaï en moet op de schapen van zijn vader passen. Terwijl hij dat doet, zingt hij vaak liederen ter eer van de God, Die hij zo liefheeft. Zijn soepele vingers tokkelen op de harp. Onder het zingen letten zijn ogen op de schapen. Plotseling staat David op. Hij grijpt zijn slinger, legt er een steentje in draait de slinger en dáár suist het steentje door de lucht. Het komt precies op de rug van een schaap terecht, dat te ver van de kudde afdwaalt. Het schaap schrikt ervan en keert snel naar de kudde terug. Ja, die David kan geweldig richten met zijn slinger. En sterk is hij ook! Op een dag zit David in de schaduw van een boom op zijn harp te spelen en te zingen. "God heb ik lief, want die getrouwe Heer', hoort mijne stem, mijn smekingen, mijn klagen..." (Ps. 116) Opeens stopt hij met zingen. Wat ziet hij daar, in de verte? Daar komt heel stilletjes een leeuw aangeslopen. Voorzichtig staat David op. Hij grijpt de knots, die hij altijd bij zich heeft en sluipt naar de leeuw toe. Maar de leeuw is heel snel. Vóór David iets kan doen, grijpt het beest een klein schaap en wil er vandoor gaan. Hoor dat arme schaap eens blaten! David springt op de leeuw toe. De leeuw ziet David naderen en laat het schaap los om David aan te vallen. O, David, wat doe je nu? Die leeuw is vast veel sterker dan jij! Jawel, maar David is veel vlugger. Hij grijpt de leeuw vast en met zijn andere hand slaat hij met de knots op de kop van de leeuw. Daar valt de leeuw dood neer ... Tjonge, wat is die David sterk! Nu gaat hij zeker snel naar huis aan zijn vader en broers vertellen hoe sterk hij is? Nee, David knielt neer in het open veld en dankt de Heere, omdat hij weet dat God hem hielp. Alleen kan David dat niet. Maar met Gods hulp kan hij alles! Zachtjes tokkelen zijn vingers over de snaren van de harp en als vanzelf volgen de woorden: "Het is Isrels God, Die krachten geeft, van Wie het volk zijn sterkte heeft. Looft God, elk moet Hem vrezen..." (Ps. 68)

Op een andere keer komt er een grote beer naar de kudde toe. David ziet hem naderen. Ook de beer wordt door hem verslagen. Wat is David sterk, hè? Zou jij dat durven? Maar David doet het niet alleen! En als de Heere helpt, kunnen we alles! In Zijn kracht!

David is dagelijks alleen in het veld, met zijn schapen. Vindt hij dat niet saai? Nee, want David leeft heel dicht bij de Heere. Hij kent alle

verhalen van vroeger, van het volk Israël, dat uit Egypte geleid werd en van de tocht door de woestijn. Ook de geschiedenis van zijn overgrootmoeder Ruth, die uit Moab naar Bethlehem kwam, kent hij. En weet je wat David óók weet? Dat eens de Messias geboren zal worden. Dat heeft God beloofd. En daar kijkt David naar uit. David verlangt naar de Messias, omdat hij weet dat zijn zonden verzoend moeten worden. En dat kan alleen door de Messias, Die komen zal. Dáárom verlangt David zo naar de komst van de Verlosser! David zingt van zijn zonden. Hij stopt

zijn zonden niet weg, hij praat ze niet goed, maar hij belijdt ze aan de Heere. Hoor maar: “Het is niet alleen dit kwaad, dat roept om straf, nee, ‘k ben in ongerechtigheid geboren. Mijn zonde maakt mij ’t voorwerp van Uw toorn, reeds van het uur van mijn ontvangenis af.” (Ps. 51) Maar David mag ook zien op de komende Verlosser, Die al zijn zonden betalen zal: “Daar zal Ik David door Mijn kracht, een hoorn van rijkdom, eer en macht doen rijzen uit zijn nageslacht. ‘k Heb Mijn gezalfde Knecht een licht, een held’re lampe toegericht.” (Ps. 132) Wat is David rijk! Zie je dat hij helemaal niet eenzaam is? Zie je dat je met David helemaal geen medelijden hoeft te hebben?

Ken je iets uit het leven van David? Vraag om zo'n biddend leven. Vertrouw op de Heere, want Hij is goed.

ZINGEN: Psalm 17:3

Ik zet mijn treden in Uw spoor,
Opdat mijn voet niet uit zou glijden;
Wil mij voor struikelen bevrijden,
En ga mij met Uw heillicht voor.
Ik roep U aan, ‘k blijf op U wachten,
Omdat G’, o God, mij altoos redt,
Ai, luister dan naar mijn gebed,
En neig Uw oren tot mijn klachten.

LEZEN: 1 Samuël 17:34-36, Psalm 17 en 132

VRAGEN:

1. *Ken je nog meer psalmen van David, waarin hij zingt over Gods hulp?*
2. *Hoe kon David alleen in de velden verkeren zonder bang te zijn?*
3. *Lees Psalm 23. Wat bedoelt David hier met het beeld van de herder?*

8. David tot koning gezalfd

Samuël heeft verdriet over Saul. Hij mag Saul graag, maar nu is Saul door de Heere verworpen. Dan zegt de Heere tegen Samuël: “Waarom heb je verdriet over Saul? Ik heb hem toch verworpen? Kom, neem een hoorn en vul die met olie. Ga dan naar Isaï, die in Bethlehem woont. Ik heb één van zijn zonen tot koning over Israël verkoren.” Maar Samuël antwoordt: “Hoe moet dat toch? Saul zal het horen en mij laten doden.” De Heere zegt echter: “Neem een kalf mee en ga naar Bethlehem. Breng Mij daar een offer, samen met Isaï en zijn zonen. Dan zal Ik de nieuwe koning van Israël aanwijzen.”

Gehoorzaam gaat Samuël op weg. De oudsten van Bethlehem, die hem zien naderen, schrikken. Waarom komt de profeet hierheen? Wat is er aan de hand? “Is uw komst met vrede?” vragen ze angstig. “Ja, met vrede”, antwoordt Samuël. “Ik ben gekomen om te offeren. Haal Isaï en zijn zonen hier. Ik wil met hen offeren.” Snel wordt Isaï gehaald. Met zeven van zijn zonen komt hij naar het huis, waar Samuël is. Eerbiedig begroet Isaï de profeet. Na hem komt Eliab, zijn oudste zoon. Als Samuël die grote Eliab ziet, met zijn sterke armen, denkt hij: “Dat is vast de nieuwe koning.” Maar nee, de Heere zegt tegen Samuël: “Kijk niet naar zijn sterke lichaam, want Ik heb hem verworpen. De mens ziet wel naar de buitenkant, maar de Heere ziet het hart aan.” Dan komt Abinádab, de tweede zoon van Isaï bij Samuël. “Ook deze heb Ik niet verkoren,” zegt de Heere tegen Samuël. Als al de zonen Samuël begroet hebben, heeft de Heere nog niemand aangewezen. “Hoe kan dat nu?” denkt Samuël. “De Heere heeft toch duidelijk tegen mij gezegd dat één van de zonen van Isaï koning over Israël zal worden?”

Hij kijkt Isaï vragend aan. “Zijn dit ál uw zonen?” zegt hij. “Nee, de kleinste is nog in het veld. Hij zorgt voor de schapen. Hem heb ik maar bij de schapen gelaten”, antwoordt Isaï. “Laat hem toch halen,” gebiedt Samuël, “want zonder hem zullen wij niet aanzitten en offeren.”

Snel stuurt Isaï een knecht naar het veld om David te halen. De jongen komt verbaasd mee naar huis. Zodra hij het huis binnenkomt, zegt de Heere tegen Samuël: “Sta op, zalf hem, want deze is het, die Ik verkoren heb.”

Terwijl iedereen verwonderd toekijkt, staat Samuël op. Plechtig zalft hij David met de olie uit de hoorn. Nu weten ze allemaal dat David koning over Israël zal worden. De Heere gaat grote, sterke kerels voorbij en die kleine, onbeduidende David mag Hem dienen en Zijn volk regeren.

Nu gaat David zeker meteen naar Saul om hem van de troon te stoten! Welnee! David wacht geduldig op de tijd, dat de Heere hem zijn koningschap geeft. Hij gaat gewoon terug naar de schapen en speelt weer mooie liederen op zijn harp. Zijn prachtige stem zingt erbij.

Samuël gaat weer terug naar Rama. Daar wacht hem zijn werk. Ook Samuël vertrouwt op de Heere, dat Hij alles besturen zal naar Zijn raad.

Bovendien vraagt hij de leiding van de Heere in zijn leven. Doen wij dat ook? Je hebt Gods leiding in je leven telkens weer nodig!

ZINGEN: Psalm 25:2

HEER, ai, maak mij Uwe wegen,
Door Uw Woord en Geest bekend;
Leer mij hoe die zijn gelegen,
En waarheen G’ Uw treden wendt.
Leid mij in Uw waarheid, leer
IJv’rig mij Uw wet betrachten;
Want Gij zijt mijn heil, o HEER,
‘k Blijf U al den dag verwachten.

LEZEN: 1 Samuël 16:1-13 en Psalm 25.

VRAGEN:

1. *Wat is het verschil tussen het zalven met een kruik, zoals bij Saul en met een hoorn, zoals bij David?*
3. *Hoe weet je dat David uit de stam van Juda kwam?*
3. *Lees 1 Samuël 16:7. Gaf de tekst in eigen woorden weer.*

9. David bij Saul

Saul zit in zijn mooie paleis. Wat kijkt hij boos! Waarom is hij niet blij met alle mooie dingen? Wat is er met Saul aan de hand? De Geest des Heeren is van Saul geweken. En nu wordt hij geplaagd door een boze geest. Sauls knechten zijn bang voor hun koning, als hij weer zo'n bui heeft. Ze zeggen tegen hem: "Koning, zullen we voor u een man zoeken, die op een harp spelen kan? Als hij dan speelt, gaat die boze geest vast weg en dan gaat het beter met u."

Saul kijkt zijn knechten zwijgend aan. Wordt hij boos? Ach, Saul voelt zich zelf óók niet gelukkig. Daarom zegt hij: "Goed, zoek voor mij een man, die op de harp kan spelen en laat hem hier komen."

Eén van Sauls knechten doet een stap naar voren. "Koning, ik heb een zoon van Isaï, de Bethlehemiet, gezien. Hij kan op de harp spelen. Hij is een dapper held en ook verstandig. En de Heere is met hem", zegt hij. "Goed," zegt Saul, "laat hém dan maar halen."

Spoedig zijn de knechten van Saul op weg naar Bethlehem. "Waar woont Isaï?" vragen ze. De mensen wijzen hen de weg. "Dáár moet je zijn!" Isaï kijkt verbaasd op, als er zo plotseling knechten van de koning voor hem staan. "Wat is er aan de hand?" vraagt hij, toch wel een beetje zenuwachtig. "We komen uw zoon David halen. Hij moet voor de koning op de harp spelen. Dan zal de boze geest, die de koning soms in zijn

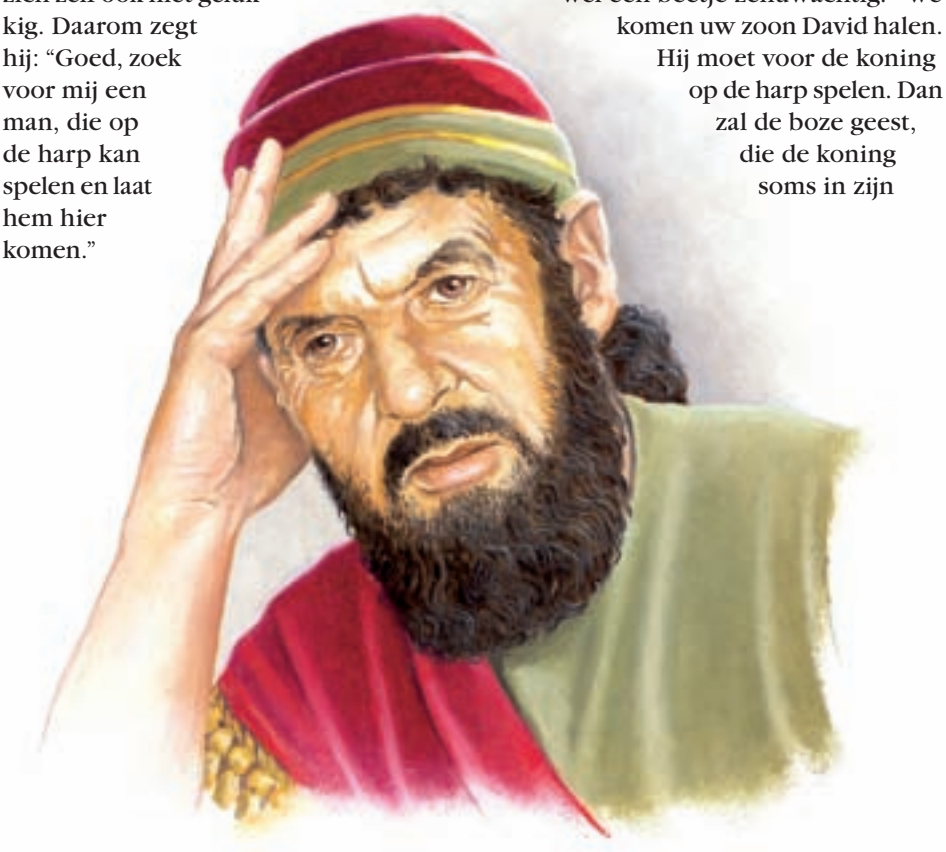

macht heeft, wijken." Gehoorzaam laat Isaï David bij de schapen vandaan halen. David gaat mee naar huis en hoort daar wat er van hem verlangd wordt. "Het is goed," zegt hij eenvoudig, "ik zal meegaan." Zijn vader geeft hem een ezel mee, met een brood en een zak met wijn. Ook krijgt David een geitenbokje mee. Die moet hij aan Saul geven, als geschenk. David neemt natuurlijk ook zijn harp mee.

Daar gaan ze op pad. Als ze in het paleis komen, brengt iemand David meteen bij Saul. Zodra Saul de eenvoudige David ziet, mag hij hem graag. David wordt Sauls wapendrager. En Saul laat zijn knechten weer naar Isaï gaan om te vragen of David bij hem mag blijven.

Op een dag is het weer zover. De boze geest komt over Saul. O, wat wordt hij onrustig en wat is iedereen bang van hem! David ziet het ook. Rustig grijpt hij zijn harp en zachtjes tokkelen zijn vingers over de snaren. De knechten van Saul kijken gespannen toe. Wat zal er gebeuren? Zal Saul nóg bozer worden? Maar nee ... Zie eens wat daar gebeurt! Saul luistert naar de mooie muziek. Zijn woeste gezicht ontspant zich en hij wordt helemaal rustig. Wat is iedereen blij! Nu komt het toch weer goed met de koning. Saul is zelf ook blij, want als die boze geest over hem komt, voelt hij zichzelf ook niet gelukkig.

Zo zorgt de Heere ervoor dat David in het paleis van Saul komt.

Daar heeft Hij een bedoeling mee. Niets gaat zonder Zijn wil en besturing! Merk dat ook op in je eigen leven.

ZINGEN: Psalm 147:1

Laat 's HeereN lof ten hemel rijzen;
Hoe goed is 't, onze God te prijzen!
't Betaamt ons, psalmen aan te heffen,
Die lieflijk zijn en harten treffen.
De HEER' wil ons in gunst aanschouwen;
Hij wil Jeruzalem herbouwen;
Vergâren en in vreê doen leven
Hen, die uit Isrel zijn verdreven.

LEZEN: 1 Samuël 16:14-23 en Galaten 5:16-26

VRAGEN:

1. *Waarom is het een goede gewoonte om psalmen te zingen en te spelen?*
2. *Waarom kan de duivel (de boze geest) niet tegen het zingen en spelen van psalmen?*
3. *Lees Galaten 5:16-26. Hoe staan in deze geschiedenis vlees en geest tegenover elkaar?*

10. David en Goliath

David is weer bij zijn vader thuis. Er is oorlog in het land. De Filistijnen willen het volk Israël weer aanvallen. Daarom zijn alle mannen die kunnen vechten, opgeroepen om in het leger van Saul te dienen. Ook de drie oudste broers van David zijn naar het leger vertrokken. Daarom is David weer thuis, om de schapen te hoeden. Op een dag roept vader Isaï zijn zoon David bij zich. "David," zegt hij, "ik maak me ongerust over je drie broers, die in het leger zijn. Ga jij nu eens bij hen kijken. Vraag hoe het met hen gaat en geef ze wat geroosterd koren en deze broden."

Gehoorzaam gaat David op pad.

Als hij in het leger komt, zoekt hij zijn broers. O, wat is het hier spannend! Aan deze zijde van het dal staat het leger van Saul gereed tot de strijd. En aan de overkant ... daar ziet David de zwaarden en harnassen van de Filistijnen glinsteren in de zon! Juist als David met zijn broers praat, komt er plotseling rumoer in het leger. "Kijk eens!" roept iemand, "daar heb je hem weer! O, wat moeten we toch doen tegen deze reus?" David kijkt op. Wat hij dan ziet, heeft hij nog nooit gezien. Midden in het dal staat een geweldig grote man. Het is een reus. Zijn naam is Goliath. Hij is een Filistijn, die telkens weer met zijn daverende stem de God van Israël durft te honen. Hij daagt Israël uit om een man te sturen, die met hem durft te vechten. Maar niemand durft! Iedereen beeft en siddert bij het horen van die vloekende stem!

"Hoor je dat?" zegt iemand tegen David. "Wie is deze onbesneden Filistijn, die het waagt om het leger van de levende God te honen?" vraagt David verontwaardigd. "En wat zal er met de man gebeuren, die hem verslaat?" De soldaat vertelt: "De koning heeft gezegd dat de man, die deze reus verslaat, heel rijk zal worden. Ook mag hij met de dochter van de koning trouwen." Nadenkend beziet David de honende reus. Zijn oudste broer Eliab ziet het. "Wat denk je wel?" snauwt hij tegen David, "Denk je dat jij dat kan? Wat zoek je hier eigenlijk? Was bij je schapen gebleven! Ik weet wel dat je hier alleen maar gekomen bent om naar de strijd te kijken!" David antwoordt zijn broer echter: "Wat heb ik verkeerd gedaan? Waarom zeg je dit allemaal?" Dan keert hij zich om en gaat weg. Enkele knechten van Saul hebben echter gehoord wat David zei. Snel gaan ze naar de koning en vertellen wat David gezegd heeft. Meteen laat Saul de jongen halen. Als David voor de koning staat, zegt hij: "Koning, wees niet bezorgd voor mij. Ik zal heengaan en tegen die Filistijn strij-

den." Maar Saul zegt: "Dat zal niet kunnen. Je bent nog zo jong! Je bent niet eens een soldaat." Dan vertelt David aan Saul dat hij met een leeuw en een beer gevochten heeft om zijn schapen te verdedigen. "En," besluit hij, "de Heere, Die mij hielp om de leeuw en de beer te verslaan, zal mij ook helpen om deze Filistijn te verslaan." Nu kan Saul niet anders doen dan toestemmen. "Ga maar," zegt hij, "en de Heere zij met u!"

Saul laat een helm en een harnas voor David halen. Dat moet hij aantrekken. En hij krijgt een zwaard aan zijn heup. Dan wil David op weg gaan, maar het gaat niet. Hij kan bijna niet lopen, want hij is dat harnas helemaal niet gewend. "Zo kan ik niet gaan," zegt hij. Hij doet het harnas uit, neemt zijn staf in de hand en loopt naar de beek. Daar zoekt hij vijf gladde stenen. Die stopt hij in de herderstas die om zijn heup hangt. De slinger neemt hij uit de tas. Zo gaat hij op pad, de reus Goliath tegemoet. In het geloof dat de Heere hem zal helpen.

Goliath ziet de kleine David naderen. Hij veracht deze kleine jongen. Dan begint hij te vloeken. "Ben ik een hond, dat je met een stok naar me toe komt?" roept hij honend. "Kom hier, dan zal ik je vlees aan de vogels en aan de wilde dieren voeren!" Nu wordt David zeker wel heel bang? Maar nee, David zegt rustig tegen die brullende Filistijn: "U komt naar mij toe met een zwaard, een spies en een schild. Maar ik kom tot u in de Naam van de Heere, de God van Israël, Die u gehoond hebt. En op deze dag zal de Heere u in mijn hand geven en ik zal u slaan. Ik zal uw hoofd van u wegnemen en de dode lichamen van de Filistijnen zullen aan de vogels en aan de beesten gegeven worden. Zo zal de hele wereld weten dat Israël een God heeft."

Dreigend komt de reus op David af. Maar David is niet bang. Hij haast zich de Filistijn tegemoet. Ondertussen pakt hij een steentje uit zijn herderstas en legt dat in de slinger. Hij draait met zijn slinger en dan slingert hij de steen naar de reus. De steen suist door de lucht ... Daar treft hij de reus precies in het voorhoofd. De steen zinkt zó diep weg in het voorhoofd van de reus, dat hij wankelend voorover stort. De reus Goliath is dood. Onder daverend gejuich van de Israëlieten snelt David op de reus af. Hij gaat op zijn dode lichaam staan. Dan grijpt hij het grote zwaard van Goliath en slaat zijn hoofd af.

Als de Israëlieten zien dat hun grote vijand is verslagen, klinkt de strijdkreet op uit het leger. "Voorwaarts, mannen! Ten strijde tegen de Filistijnen!" Het leger van Saul komt dreunend op de Filistijnen aan. Die staan verbijsterd. Hoe is het mogelijk, dat hun sterkste soldaat dood is? De Filistijnen worden bang! In paniek slaan ze op de vlucht.

Wat is dat volk Israël een machtig volk, denken ze bevend. Maar nee, dat volk Israël is niet machtig! De God van dat volk Israël is álmachtig! De Israëlieten behalen op die dag een schitterende overwinning.

Saul heeft het allemaal ook gezien. Hij zegt ineens tegen Abner, zijn krijgsoverste: "Wie is eigenlijk die jongen, die Goliath gedood heeft?" Saul kent David wel, omdat hij voor hem op de harp speelt. Maar nu hij met zijn dochter mag trouwen, wil Saul toch precies weten van welke stam David afkomstig is en wie zijn vader is.

Abner weet het ook niet. "Zoek eens uit wie het is", gebiedt Saul. Dan laat Abner David halen. Daar staat de eenvoudige herdersknaap voor de koning. "Wie ben jij?" vraagt Saul. "Ik ben David, de zoon van Isaï, uit Bethlehem", antwoordt David eenvoudig.

Saul wil dat David voortaan bij hem blijft. Daarom laat hij hem niet teruggaan naar Bethlehem. David wordt de krijgsoverste van Sauls leger. Hij is een dapper man. Het volk en al de knechten van Saul mogen hem graag.

Ook Jonathan, de zoon van Saul, mag David heel graag. Zij worden hartsvrienden. Jonathan vreest de Heere. Hij weet dat David eenmaal koning zal worden in plaats van hijzelf. Jonathan vindt dat niet erg. Wat de Heere doet, is goed, denkt hij. Daarom geeft hij David als eerbetoon zijn mantel, zijn koningskleren, zijn zwaard, zijn boog en zelfs zijn gordel.

Zo zie je wat het geloof kan! Lees Psalm 18 maar eens. Je hoort Davids geloofsvertrouwen. Bid om zo'n geloof te mogen ontvangen.

ZINGEN: Psalm 18:11

Mijn voet hebt Gij doen in de ruimte treden;
Mijn gang werd vast, ik ben niet uitgegleden;
De vijand week; ik volgd', en trof hem aan,
En keerde niet, tot ik hem had verdaan;
Mijn spies doorstak al wie mij tegenstonden,
Zodat zij zich niet meer herstellen konden;
Dus zag ik door Uw bijstand hen verplet,
En mijnen voet hen op den nek gezet.

LEZEN: 1 Samuël 17 en Psalm 18:30-41

VRAGEN:

1. *Op Wie vertrouwde David, toen hij naar Goliath toeging?*
2. *Mogen onbekeerde mensen ook vertrouwen op Gods hulp?*
3. *Waarom werd David heilig verontwaardigd, toen hij Goliath hoorde?*
4. *Lees 2 Korinthe 10:4. Wat betekent deze tekst als je let op de geschiedenis van David en Goliath?*

11. Koning Saul is boos

Zie je daar koning Saul terugkeren van de strijd? Trots staat hij op zijn wagen, omringd door zijn soldaten. Iedereen weet inmiddels al van de schitterende overwinning, die het leger behaald heeft op de Filistijnen. Het leger komt nu vlak bij Jeruzalem. Saul kijkt de weg vóór zich af. Wat ziet hij daar in de verte? Daar komt een hele stoet vrouwen hem tegemoet! Wat zijn ze blij! Ze zijn vast ook trots op hun koning! Hoor eens! Ze hebben trommels en andere muziekinstrumenten bij zich. En ze zingen ook. Saul glimlacht hoogmoedig. Hoor eens wat ze zingen: "Saul heeft zijn duizenden verslagen." Ja, ja, dat heeft hij zeker! Maar dan ... Saul luistert met schrik wat ze verder zingen: "Maar David heeft zijn tienduizenden verslagen!" Hoort hij dat goed!? Zijn glimlach verandert in een boze blik. Hoe durft men dat te zingen! Saul denkt: "Straks houden ze zóveel van die David, dat ze hèm koning willen maken in mijn plaats!" O, wat wordt hij jaloers op David! Hij zal nooit toestaan dat David koning wordt. Wacht maar!

Vanaf nu wordt Saul een bittere vijand van David. Hij zal er alles aan doen om David uit de weg te ruimen. David mág geen koning worden, meent Saul. Maar diep, heel diep in zijn hart klinkt een stem, die zegt dat hij het toch verliezen zal. David zal toch koning worden. Saul haat David, maar tegelijk vreest hij hem.

David gaat niet meer terug naar de schapen. De herder is krijgsman geworden. Koning Saul heeft hem overste gemaakt over wel duizend soldaten. Zie je hoe de Heere ervoor zorgt dat David leert hoe hij oorlog moet voeren? Dan kan hij later, als hij koning is, goed voor het volk zorgen. Wat is de Heere wijs! David is herder geweest. Hij weet hoe hij de schapen leiden moet. Nu is hij krijgsman. Nu leert hij hoe hij de schapen, zijn volk, verdedigen moet tegen de vijanden. Maar David hanteert niet alleen zijn zwaard, o nee. Hij tokkelt ook veel op zijn harp. Dan prijst hij met zijn psalmen de Heere om Zijn grote daden. David heeft ook geleerd dat niet hijzelf, maar de Heere de eer van de overwinning hoort te krijgen. Zo is hij een goede krijgsman, die zich afhankelijk weet van de Heere. Hij vertrouwt niet op zijn zwaard, maar op God. Als hoofdofficier van het leger moet David nu veel in het paleis van de koning zijn.

De dag na de triomfantelijke terugkeer van het leger komt de boze geest weer in Saul. Zijn ogen staan donker. Hij maakt wilde gebaren. Iedereen in het paleis is bang voor hem. David weet wat hij moet doen. Hij grijpt zijn harp en speelt en zingt zijn mooie verzen. Saul raast en tiert. Hij loert onheilspellend naar die harptokkelende zanger. Is David niet bang? Vlucht hij niet weg? Nee, David weet dat alle dingen, óók de boze geest die de koning kwelt, aan de Heere onderworpen zijn. De Heere zal voor David zorgen.

Luister eens goed. De boze geest, die Saul kwelt, wordt in de Bijbel "de boze geest Gods" genoemd. Dat is moeilijk! Hoe kan dat? Wel, de Heere bedoelt hiermee dat alle boze gees-

ten, dus ook de duivel, onder de leiding van God staan. Zij kunnen niets doen zonder dat de Heere dat toelaat. De duivel denkt vaak dat hij Gods plannen kan dwarsbomen, maar God voert juist Zijn plannen uit. Dat is heel moeilijk, hè? Vraag maar of de Heere het je wil uitleggen.

De Heere regeert ook over de duivel en de boze geesten. Dat weet David door het geloof. Daarom hoeft hij niet bang te zijn. Daarom hoeft hij ook niet te vluchten, want hij is veilig in de bewarende hand van God. Dat is het geluk van al Gods kinderen. De duivel kan hen nooit méér kwaad doen, dan de Heere toelaat.

De boze geest hitst Saul tegen David op. Eigenlijk is het de duivel, die David wil doden. Weet je waarom?

Omdat hij weet dat uit David eens de Messias, de Heere Jezus geboren zal worden. En dat wil de duivel niet. Maar omdat de Heere het wel wil, zal het ook gebeuren. Daarom is David veilig in Gods hand.

David vertrouwt in alles op God. Daarom hoeft hij niet bang te zijn voor Saul. David kan daarom ook zingen voor Saul over de Heere, Die wonderen doet en almachtig is. De snaren van de harp worden door Davids vingers beroerd. Hoor hem eens zingen! Maar in zijn hart bidt hij stilletjes tot God om bescherming. En de Heere luistert! Niet naar Saul, maar naar David. Luister maar eens wat er gebeurt.

Saul zit op zijn troon. Hij heeft de spies in zijn hand. Terwijl hij naar David kijkt, komt er een boos plan in zijn hart op. "Weet je wat ik zal doen," denkt hij, "ik zal die David aan de wand spitten!" Sauls hand klemt zich om de spies. Dan ineens werpt hij de spies naar David toe. Daar suist de zware spies door de lucht. Maar de Heere heeft David een waakzaam hart en oog gegeven. David ziet de spies komen. Vlug wendt hij zijn hoofd opzij. Trillend blijft het dodelijke wapen in de wand steken. De Heere heeft David bewaard. En zo blijft de Heere David steeds bewaren, ook al probeert Saul nog zo vaak om David te doden.

Saul heeft beloofd dat degene die Goliath doodde met zijn oudste dochter mag trouwen, weet je dat nog? Maar Saul verbreekt zijn belofte. Hij geeft zijn dochter aan een andere man, omdat hij David zo verschrikkelijk haat! Het volk weet echter van Sauls belofte en de mensen verwachten dan ook dat de koning doet wat hij belooft. Daarom laat Saul David met zijn andere dochter trouwen. Zij heet Michal. David moet bij Saul komen. "Je mag met mijn dochter Michal trouwen," zegt Saul vriendelijk, "maar dan moet je wel eerst honderd Filistijnen voor mij doden." Hij denkt: "Dan wordt hij misschien wel gedood en ben ik van hem af." Maar Saul vergist zich. David komt later terug en vertelt dat hij wel tweehonderd Filistijnen gedood heeft. O, wat valt dat de koning tegen! Nu moet hij zijn woord houden. Hij laat David met Michal trouwen. Zo wordt David, de eenvoudige herdersknaap uit Bethlehem, de schoonzoon van de koning.

ZINGEN: Psalm 124:4

W' ontkwamen haast des vogelvangers net,
Den lozen strik, tot ons bederf gezet,
De strik brak los en wij zijn vrij geraakt,
De HEER' is ons tot hulp op ons gebed;
Die God, Die aard' en hemel heeft gemaakt.

LEZEN: 1 Samuël 18 en Psalm 124

VRAGEN:

1. *Waarom hoefde David niet bang te zijn voor Saul? (zie 1 Samuël 18:12)*
2. *Zijn de mensen die de Heere vrezen ook nergens bang voor?*
3. *Noem eens een psalm, waarin staat dat Gods volk niet hoeft te vrezen.*

12. David moet vluchten

Al probeert David zijn schoonvader, koning Saul, trouw te dienen zoals het hoort, toch is hij in het paleis niet veilig. De boze koning is vervuld met haat tegen David, omdat hij diep in zijn hart wel voelt dat David in zijn plaats koning zal worden.

Op een dag maakt koning Saul een heel boos plan. Hij zal David, als hij bij Michal thuis is, door zijn soldaten gevangen laten nemen. Michal hoort van het plan. “David”, zegt ze gejaagd, “je moet vluchten! Mijn vader wil je doden!” David schrikt er wel van. Is hij dan nergens meer veilig?

’s Nachts helpt Michal David om uit het raam te vluchten. Nauwelijks raken Davids voeten de grond, of hij snelt heen. Waar moet hij naartoe? In zijn hart klinkt een stille bede tot God om hulp. En als hij naar de sterren kijkt, weet hij dat daarboven de Heere is, Die Zijn wakend oog op hem houdt.

De volgende morgen stormen de soldaten van koning Saul het huis van Michal binnen. “Waar is David?” roepen ze. “Hij is ziek”, antwoordt Michal bedaard. De soldaten gaan naar Saul en vertellen wat Michal gezegd heeft. “Niets mee te maken,” brult Saul, “breng hem dan maar met bed en al hier. Maar komen zál hij!”

De soldaten gaan weer naar Michal. “Breng ons bij het bed van David”, gebieden ze, “de koning wil dat we hem toch meenemen.”

Michal gaat ze voor naar de slaapkamer. Ze opent de deur en laat de soldaten binnen. In het bed ligt een stille figuur. De soldaten komen voorzichtig dichterbij. Eén van hen slaat de dekens terug en ... daar ligt een beeld in het bed. David ís er helemaal niet! Verslagen staan de soldaten erbij. Dan nemen ze Michal mee naar de koning. O, wat zal de koning boos zijn!

Als de koning hoort dat zijn dochter hem bedrogen heeft, wordt hij woedend. “Waarom heb je mijn vijand geholpen te vluchten?” briest hij.

En dan doet Michal iets heel lelijks. Ze zegt: “David zei tegen mij: Help me met vluchten, want anders moet ik je doden.” Dat is erg! Dat hád David helemaal niet gezegd!

Nu wordt Saul nóg bozer op David. Hij vraagt overal of iemand

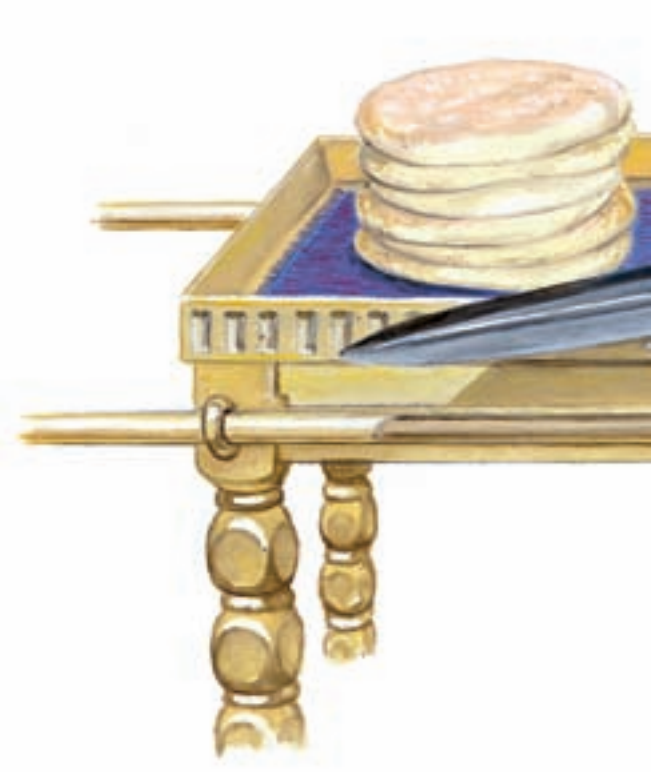

weet waar David is...

En David? Waar zou hij zijn? David is naar Rama gegaan. Dat is de stad waar Samuël woont. Bij deze oude profeet mag David zijn hart uitstorten. Hij vraagt Samuël om raad. “Wat moet ik toch doen?” vraagt hij. Samen gaan ze naar Najoth. Daar is een profetenschool. Daar mag David een poosje rusten. Maar de rust duurt niet lang. Koning Saul hoort al snel waar David is. Hij stuurt eerst soldaten naar Najoth. Maar wat vreemd ... Die soldaten grijpen David helemaal niet! Ze gaan profeteren, in plaats van David te vangen. Dan wordt Saul boos. Hij zal zèlf David wel gevangen nemen. Als Saul in Najoth aankomt, gebeurt er iets heel vreemds. Ook Saul gaat profeteren! En hij moest David toch vangen? Ja, maar de Heere zorgt voor David. Maar hoe kan dan zo’n boze man als Saul profeteren? Profeteren is toch Gods lof verkondigen? Ja, maar Saul deed dat niet met zijn hele hart. Net als vroeger Bileam, weet je nog? Zo zie je dat de Heere regeert. Hij waakt over Davids leven, want David moet koning worden. Zo wil de Heere het.

David vlucht verder. Hij komt in Nob. Dat is de priesterstad. Daar staat de tabernakel. Achimelech, de priester, ziet David komen. Bevend gaat hij hem tegemoet. “Wat is er aan de hand?” vraagt hij fluisterend. David stelt hem gerust. “Ik moet een geheime opdracht voor de koning uitvoeren”, zegt hij. “Hebt u wat brood voor mij en een zwaard?” Brood? Achimelech twijfelt. Nee, hij heeft geen brood. Alleen de toonbroden liggen in de tabernakel, maar die zijn heilig. En een zwaard? Ja, het zwaard van Goliath staat hier. David ziet de priester weifelen. Maar hij zegt: “De toonbroden worden juist ververst, dus ik kan ze wel nemen. En als er iemand recht heeft op het zwaard van Goliath, ben ik het wel.” Dan geeft Achimelech de broden en het zwaard aan David. David gaat er snel mee vandoor.

Maar ... wie is dat, die daar om een hoekje alles heeft gezien? Wie is die man, die met een gemene lach op zijn gezicht de vluchtende David nakijkt? Dat is Doëg. Doëg is een Edomiet, een nakomeling van Ezau. Doëg is het hoofd van de herders van koning

Saul. Doëg weet dat koning Saul op David loert en hij krijgt een vals plan.

Doëg gaat David verraden.

David vlucht naar de Filistijnse stad Gath. Zal hij daar veilig zijn? Hoor eens wat de mannen van Gath zeggen: “Hé, is dat niet David, de koning van Israël? Zong men van hem niet: Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden?” Ze kijken nog eens extra goed. Ja hoor, dat is David. Dan grijpen ze hem vast en brengen hem naar koning Achis. “Koning”, zeggen ze triomfantelijk, “hier hebben we David, de koningszoon.” Koning Achis kijkt eens naar David. En dan ... dan doet David heel vreemd. Hij krabbelt aan de deuren en laat speeksel in zijn baard lopen. Hij lijkt wel niet goed wijs! Koning Achis lacht. “Kom nou toch,” zegt hij, “zien jullie niet dat die man niet goed bij zijn hoofd is? Je vergist je. Laat hem maar gauw gaan en val me niet meer lastig met zulke rare dingen.”

David is weer vrij. Hij gaat snel het paleis van koning Achis uit en verlaat de stad. Daar loopt hij door de velden. In zijn hart klinkt een danklied. David weet dat de Heere hem ook nu weer gespaard heeft. Dat had hij naar de mens gesproken niet verdiend. Ook ons spaart de Heere en ook wij hebben dat niet verdiend. Dank de Heere voor Zijn bijzondere zorg!

ZINGEN: Psalm 31:13

Laat over mij Uw aanschijn lichten;
Zie op Uw dienstknecht neer;
Verlos mij toch, o HEER!
Doe mij nooit voor mijn haat’ren zwichten;
Beschaam niet, laat niet zuchten,
Dien Gij tot U ziet vluchten.

LEZEN: 1 Samuël 19:12-24; 1 Samuël 21 en Psalm 59

VRAGEN:

1. *Was het goed van Michal dat ze tegen de knechten van koning Saul loog?*
2. *Mag je liegen om iemand anders te helpen?*
3. *Wat betekent het spreekwoord: “Is Saul ook onder de profeten”?*
4. *Lees Psalm 59:17. Geef met eigen woorden weer.*

13. Een vreselijk bloedbad

David is weer in het land van Juda. Hij kent de omgeving hier door en door, omdat hij bij Bethlehem met de schapen van zijn vader altijd door de velden zwierf. David weet dat hier een grote, diepe spelonk is: de spelonk van Adullam. In die spelonk verbergt David zich. Hier zal hij veilig zijn, denkt hij. Rustig zit David in de spelonk.

Opeens hoort hij wat. Wat is dat...? David hoort voetstappen naderen. O, wie zou dat zijn? Zijn dat knechten van Saul? Hebben ze hem dan toch weer gevonden? Maar nee, het zijn vrienden en familieleden van David. Ze vluchten naar David, omdat ze bang zijn. Al snel heeft David ongeveer vierhonderd mannen bij zich. Nu heeft hij een legertje. David wordt hun aanvoerder. De mannen besluiten om naar Moab te gaan. De koning van de Moabieten is vriendelijk voor David. In de stad Mizpa zal hij veilig zijn.

Maar dan komt de profeet Gad naar David. Hij heeft een boodschap van de Heere. “Blijf niet in deze stad, David, maar ga terug naar het land van Juda”, zegt hij. Waarom kan David hier niet blijven? Weet je, David is hier wel veilig voor Saul, maar in Moab is een veel groter gevaar. Saul kan Davids lichaam doden, maar in Moab worden de afgoden gediend en die afgodendienst kan zijn ziel verwoesten. En dat is veel gevaarlijker. David gehoorzaamt de Heere en gaat naar het dichte woud Chereth. Daar verbergt hij zich voor het zoekend oog van Sauls spionnen. Als de mannen zien dat David zijn vertrouwen op de Heere stelt, krijgen ze weer moed. Ze zullen overwinnen in de kracht van Davids God.

Op een dag komt er een boodschapper naar David. “David,” zegt de man hijgend, “de Filistijnen strijden tegen Kehila en zij beroven de schuren. Kunt u helpen?” David vraagt aan de Heere wat hij moet doen. “Ga er naar toe”, is Gods antwoord, “u zult Kehila verlossen.” David en zijn mannen gaan naar Kehila en ze verslaan de Filistijnen. Voorlopig zal David in de stad Kehila blijven. Daar zal hij veilig zijn.

Door de poort van de stad komt een man. Hij heeft een linnen lijfrok aan en een efod in zijn hand. Een efod? Daarmee wordt toch de Heere om raad gevraagd? Dan is die man vast een priester. Inderdaad, het is Abjathar, de priester. Maar waarom is hij niet bij de tabernakel gebleven? Luister maar waarom Abjathar naar David gekomen is. Dat is een verdrietige geschiedenis:

Saul zat bij Rama in de schaduw van de bomen en de groten uit Israël stonden om hem heen. De koning was woedend. “Jullie hebben een verbond tegen mij gemaakt”, verweet hij de mannen boos. “Niemand heeft mij gezegd dat Jonathan, mijn zoon, een verbond met de zoon van Isaï gemaakt heeft. Zijn jullie dan allemaal verraders?”

Doëg, de Edomiet die David bij Achimelech gezien heeft, staat er ook bij. Hij doet een stap naar voren en zegt triomfantelijk: “Koning, luister eens! Ik zag de zoon van Isaï in Nob.

Daar ging hij naar Achimelech, de priester. Die heeft voor David gebeden. Ook gaf hij hem brood en het zwaard van Goliath."

Koning Saul lacht boosaardig. Wat? Heeft Achimelech David geholpen? "Laat Achimelech met zijn hele familie en al de priesters meteen hier komen", gebiedt Saul woedend. Als Achimelech voor de koning staat, vertelt hij eerlijk hoe alles gegaan is. Maar koning Saul luistert niet. Hij koelt zijn woede op de priesters. Die verraderlijke bende moet sterven!

Zou Saul dat durven? Het zijn toch priesters des Heeren? Maar daar rekent Saul niet mee. Gebiedend strekt hij zijn hand uit. "Valt ze aan", brult hij tegen zijn lijfwachten. Maar dát durven de lijfwachten niet. Moeten zij de knechten des Heeren doden? Dan komt Doëg naar voren. Hij durft het wel! En Doëg doodt 85 priesters.

Nóg is Saul niet tevreden. "Ga naar Nob, Doëg," gebiedt hij, "en

doodt al de inwoners van die stad. Ook de kinderen en zelfs het vee!" En Doëg doet wat de koning hem opdraagt. Hij is blij dat hij in zo'n goed blaadje bij de koning staat. Arme Doëg, hij beseft helemaal niet dat hij een knecht van de duivel is.

Maar al lijkt de duivel te winnen, de Heere staat boven alles. Hij ziet en weet alles. Hij bestuurt het zo, dat Abjathar als enige kan vluchten. De Heere had besloten dat David koning zou worden. En dan gebeurt het ook, al gaan Saul en Doëg nóg zo te keer.

Daarom zorgt de Heere voor David. Daarom is David veilig, al lijkt het vaak helemaal niet zo.

Abjathar blijft voortaan bij David. Hij heeft als priester een mooie taak in het legertje van David. Hij mag voor en met de mannen bidden tot God en hen op Zijn trouw wijzen. Zijn trouw vergaat immers nooit. Heb je dat zelf in je leven al eens ervaren?

ZINGEN: Psalm 52:4

God zal u voor Zijn wraak doen bukken,
En door Zijn sterke hand,
U uit uw tent en schuilplaats rukken;
Ontwort'len uit uw stand.
De vromen zullen, vrij van nood,
Dan lachen om uw dood.

LEZEN: 1 Samuël 22 en Psalm 57

VRAGEN:

1. *Hoe kan David ondanks zijn vluchtend leven zich toch veilig en gerust voelen en zelfs zingen tot Gods eer? Lees Ps. 57.*
2. *Zijn Gods kinderen nooit meer bang?*
3. *Lees Hebr. 11:36-40. Welke tekst is op het leven van David van toepassing?*

14. David spaart Saul

De rust in de stad Kehila duurt voor David en zijn mannen niet lang. Saul hoort dat David daar is en hij jaagt hem na. Maar David vlucht naar de woestijn Zif. Daar verbergt hij zich. Zijn legertje is inmiddels aangegroeid tot zeshonderd mannen. Saul komt er steeds weer achter waar David verblijft. En telkens weer jaagt hij hem achterna. Hij zál die David krijgen! Dat denkt Saul. Maar de Heere zorgt voor David.

Dan krijgt David even rust, omdat de Filistijnen het land aanvallen. Saul moet nu tegen de Filistijnen vechten. Maar hij vergeet zijn strijd tegen David niet. Zodra de rust in het land terugkeert, gaat Saul weer op zoek naar David. Hij heeft een leger van drieduizend mannen bij zich. Van zijn spionnen hoort hij dat David in de woestijngrotten van En-gedi is. Die grotten waren heel groot. Daar kon een schaapherder met zijn kudde makkelijk in overnachten, zo groot waren die grotten.

"Ha," zegt Saul, "nu zal ik die David krijgen! Nu kan hij niet meer ontsnappen!"

David heeft zich met zijn mannen in zo'n enorme grot verborgen. Ze weten dat de vijand vlakbij is. Muisstil zitten de mannen in het achterste gedeelte van de grot.

Plotseling komt er een man de grot binnen. O ... zouden ze nu toch ontdekt zijn? De mannen beven van angst. David kijkt nog eens goed. Ziet hij het wel goed? Dat lijkt koning Saul wel, die daar binnenkomt.

David sluipt dichterbij. Ja hoor, het is Saul, zijn aartsvijand. "David," fluisteren de mannen achter hem, "nu kan je je slag slaan. Met één zwaardslag ben je voorgoed van je vijand verlost!"

Maar David schudt beslist zijn hoofd. Saul is toch ook door de Heere tot koning gezalfd? Dan mag hij hem toch niet zomaar doden? David sluipt heel voorzichtig naar Saul toe. Even glinstert zijn mes. De mannen kijken ademloos toe. Zal hij de koning tóch doden? Maar nee, David snijdt een stuk van de mantel van Saul af. Dat stuk neemt hij mee naar zijn mannen. Ze kijken verbaasd naar David. Wat moet hij daar nu mee? Waarom heeft hij dat gedaan? "Wacht maar rustig af," zegt David.

Daarna staat Saul op en gaat de grot uit naar buiten. Nauwelijks is hij op de weg, of hij hoort iemand achter zich roepen: “Mijn heer koning!” Verbaasd keert Saul zich om. Wie is dat? Dan worden zijn ogen groot van schrik. Daar staat David, zijn vijand! Hoe komt die hier?

David komt naar Saul toe en buigt voor hem neer. “Waarom jaagt u mij zo na?” vraagt hij. “Wat heb ik voor kwaad gedaan? Ik had u vannacht kunnen doden, maar ik heb het niet gedaan, omdat u de gezalfde des Heeren bent. Kijk maar naar dit stuk van uw mantel, dat ik heb afgesneden.” David toont Saul het stuk van diens mantel. “Wat zoekt u toch, o koning,” gaat hij verder, “om met zoveel mensen te zoeken naar een dode hond of een vlo? De Heere is Rechter tussen u en mij.”

Als David zwijgt, blijft het even ademloos stil. Wat zal Saul antwoorden? Zijn harde hart is ontroerd door de woorden van David. “Is dit uw stem, mijn zoon David?” vraagt hij. Dan huilt de koning. “Jij bent rechtvaardiger dan ik, David,” zegt hij, “want jij hebt goed voor kwaad vergolden. En ik weet zeker dat jij koning over Israël zult worden.”

Dan vraagt Saul aan David of hij zweren wil dat hij Sauls nakomelingen niet uit zal roeien, als hij koning wordt. David belooft het. Daarna keert Saul terug naar zijn paleis en David gaat naar zijn vesting in de woestijn En-gedi.

Zie je dat de Heere zelfs het hart van de boze koning Saul neigt om Zijn raad te volvoeren? En terwijl Saul met een schuldig geweten zijn nederlaag moet erkennen, grijpt David in de woestijn En-gedi zijn harp. Stil luisteren zijn mannen, als hij voor hen zingt van de trouw des Heeren. De klanken weerkaatsen tegen de rotsen. Luister ook maar wat David zingt met een hart dat de Heere dankt voor al het goede dat Hij schonk:

“Als mij geen hulp of uitkomst bleek,
Wanneer mijn geest in mij bezweek,
En overstelpt was door ellend’;
Hebt Gij, o HEER’, mijn pad gekend.”

ZINGEN: Psalm 142:5

Ik riep tot U, ik zeid’: o HEER,
Gij zijt mijn toevlucht, sterkt’ en eer;
Gij zijt, zolang ik leef, mijn deel,
Mijn God, Wie ik mij aanbeveel.

LEZEN: 1 Samuël 24 en Psalm 142

VRAGEN:

1. *Waarom mocht David koning Saul niet doden?*
2. *Mag je in oorlogstijd wel iemand die je naar het leven staat, doden?*
3. *Was het niet gevaarlijk van David om Saul te laten leven?*
4. *Pas Psalm 142 toe op het leven van David in deze periode!*

15. David spaart Saul nogmaals

Denk je dat Saul nu niet meer op David jaagt? Dan heb je het mis. Sauls hart is zo hard als graniet. Als hij een poosje in zijn paleis is, komt de onrust weer in hem. Hij moet en hij zal David doden. David mag geen koning worden over Israël, vindt Saul.

Op de heuvel van Hachila slaat Saul met drieduizend mannen zijn legerkamp op. De verspieders van David hebben alles gezien. Snel gaan ze naar David en vertellen wat ze gezien hebben. Met een paar dappere mannen sluipt David naar het legerkamp van Saul. "Wie durft er met mij mee te gaan het kamp in?" vraagt hij fluisterend. Abisaï komt naar voren. "Ik ga met u mee," zegt hij. Samen sluipen ze verder.

In het midden van het kamp ligt koning Saul te slapen. Om hem heen liggen de soldaten. Ook Abner, de krijgsoverste, slaapt.

Spiedend turen David en Abisaï om zich heen. Waar is de schildwacht? Wat vreemd ... Er ís helemaal geen schildwacht! Dat is dom van Abner. Hij denkt zeker dat ze van David geen kwaad te duchten hebben.

David en Abisaï sluipen door het tentenkamp. "Nu zal David Saul wel doden," denkt Abisaï. "Saul heeft Michal, Davids vrouw, aan een andere man gegeven. Dit kán David toch niet dulden?"

Even later staan ze bij Saul. De koning slaapt rustig, alsof er geen gevaar dreigt. Abisaï fluistert in Davids oor: "God heeft hem in uw hand gegeven. Laat mij hem doden. Eén stoot zal voldoende zijn." Afwachtend kijkt hij David aan. Zal David het toestaan? Nee! "Dat kan niet, Abisaï," antwoordt David zachtjes. "Wie heeft ooit een gezalfde des Heeren gedood zonder gestraft te worden? God zal hem slaan, op Zijn eigen tijd." Abisaï zwijgt. Hij is verwonderd over het geloof van David. O, als hij zou mogen ...

Dan neemt David de spies en de waterfles van Saul en stilletjes gaan ze weer weg. Niemand hoort hen. Hoe kan dat toch? Slapen ál die mannen dan zo vast? Ja, want de Heere zorgt dat ze niet wakker worden. Ook hierin zorgt de Heere voor David.

David klimt op een berg. Het is nog donker. Dan opeens verbreekt de heldere stem van David de duisternis van de nacht. "Zult u niet antwoorden, Abner?" De woorden worden weerkaatst door de bergen en galmen over het legerkamp heen. Abner schrikt wakker. Wat is dat? Wie roept daar? Dan roept hij terug: "Wie bent u, die tot de koning roept?" Het is alsof hij zeggen wil: "Hoe durf je de koning te storen in zijn slaap?"

David antwoordt: "Bent u niet een man die zijn gelijke in Israël niet heeft? Waarom heeft u dan zo slecht over uw koning gewaakt? Er is iemand in het legerkamp gekomen om hem te doden, weet u dat wel? Daar had u voor moeten waken, Abner. Op dit verzuim staat de doodstraf, dat weet u toch wel? En als u me niet gelooft, gaat u maar bij de koning kijken waar zijn spies en zijn waterfles zijn." David spot openlijk met Abner. Wat zal Abner beschaamd zijn!

Koning Saul is inmiddels ook wakker geworden. Hij herkent de stem

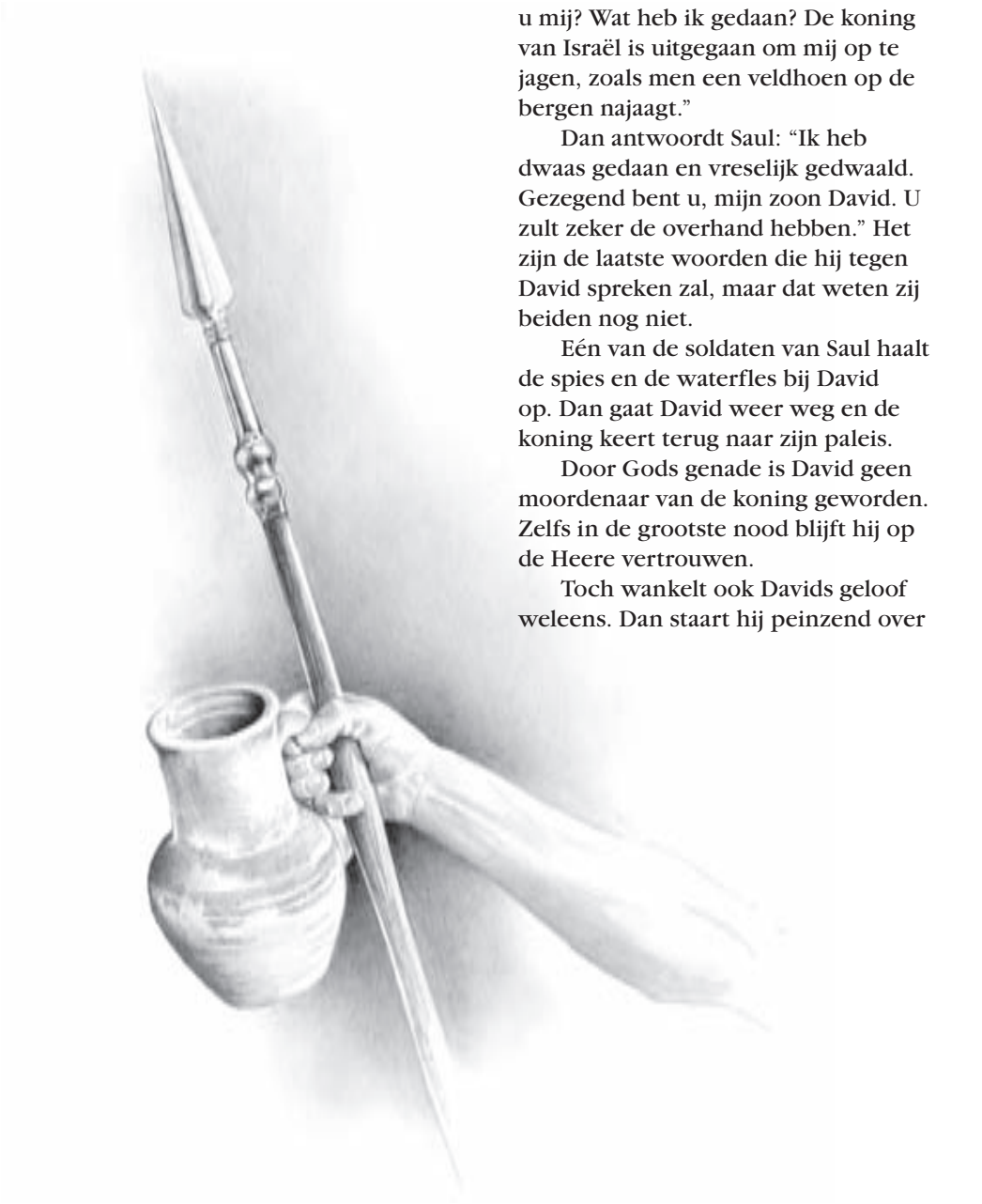

u mij? Wat heb ik gedaan? De koning van Israël is uitgegaan om mij op te jagen, zoals men een veldhoen op de bergen najaagt."

Dan antwoordt Saul: "Ik heb dwaas gedaan en vreselijk gedwaald. Gezegend bent u, mijn zoon David. U zult zeker de overhand hebben." Het zijn de laatste woorden die hij tegen David spreken zal, maar dat weten zij beiden nog niet.

Eén van de soldaten van Saul haalt de spies en de waterfles bij David op. Dan gaat David weer weg en de koning keert terug naar zijn paleis.

Door Gods genade is David geen moordenaar van de koning geworden. Zelfs in de grootste nood blijft hij op de Heere vertrouwen.

Toch wankelt ook Davids geloof weleens. Dan staart hij peinzend over meteen. "Is dat uw stem, mijn zoon David?" vraagt hij.

Uit de duisternis van de nacht komt het antwoord: "Het is mijn stem, mijn heer koning. Waarom vervolgt de velden en denkt: "Stel je voor dat Saul toch weer komt? Dan begint alles weer van voor af aan..." En dan wordt David bang. Daarom besluit hij op een dag om naar het land van de

Filistijnen te gaan. Daar zal hij veilig zijn, want Saul zal hem daar nooit zoeken.

Met zeshonderd mannen bij zich, gaat David de grens over naar Achis, de koning van de Filistijnse stad Gath. Achis is heel vriendelijk voor hem. Maar David wil niet te dicht bij Achis wonen. Daarom vraagt hij of hij een eigen stad kan krijgen, waar hij met zijn mannen wonen kan. Dat vindt Achis goed. David krijgt de stad Ziklag. Die stad ligt aan de grens van het land Juda. Eens hoorde Ziklag bij Juda, maar de Filistijnen hebben de stad ingenomen. Nu krijgt David de stad terug. David zal nu wel een rustig leven gaan leiden, denk je niet? Nee hoor! Hij strijdt tegen de heidense volkeren, omdat de Heere gezegd heeft dat al de heidense volken uitgeroeid moeten worden. Ook zorgt hij dat zijn mannen genoeg te eten hebben.

Koning Achis vraagt weleens aan David: "Hoe is het? Heb je nog landen ingenomen?" De koning denkt dat David tegen Israël strijdt. David laat hem in die waan en de koning vertrouwt David volledig. Hij zorgt ervoor dat niemand van de overwonnen volken naar koning Achis kan gaan om te vertellen wat David doet. Zo leeft David veilig in het land van de Filistijnen. Maar David heeft iets heel belangrijks vergeten! Voor hij naar koning Achis ging, had hij aan de Heere moeten vragen of het wel goed was wat hij wilde doen. En dat heeft David niet gedaan. Hoe zal het nu verder gaan? Zal de Heere David toch genadig zijn, ondanks zijn zonden? Vraag in je leven altijd aan de Heere wat Hij vindt dat goed voor je is!

ZINGEN: Psalm 54:1

O God, verlos mij uit den nood,
En red door Uwen naam mijn leven;
Mijn rechtzaak zij aan U verbleven;
Och, of Uw arm mij bijstand bood!
O God, sla acht op mijn gebed;
Neig tot mijn rede gunstig d' oren,
En wil mijn bitt're klacht verhoren;
Zo word' ik uit den angst gered.

LEZEN: 1 Samuël 26 en 27 en Psalm 54

VRAGEN:

1. *Waarom mocht Abisaï koning Saul niet doden?*
2. *Hoe komt het dat David bang was voor Saul en naar Achis vluchtte?*
3. *Lees 1 Sam. 26:20. Leg met eigen woorden uit wat daar staat.*
4. *Mag je bidden om de dood van je vijanden? Zie Palm 54:7 en Psalm 139:19-22).*

16. Ziklag verwoest

De Filistijnen zijn opgeroepen tot de strijd. Ook David, die nog steeds in Ziklag woont, gaat met zijn leger mee. Maar dan vragen de vorsten van de Filistijnen aan Achis: “Waarom moeten die Hebreeën mee? Dat willen wij helemaal niet!” Koning Achis kijkt hen aan. “Wat is er mis met David?” vraagt hij. “Hij is dapper en ik heb vanaf het moment dat hij hier is, niets gevonden waarom ik hem niet zou vertrouwen.” De andere Filistijnen worden echter boos. “Wij willen dat David met zijn mannen weggaan!” eisen ze.

Achis kan weinig anders dan luisteren naar de vorsten. Hij roept David bij zich. “David,” zegt hij, “het spijt me, maar je kan niet mee optrekken in de strijd. De andere vorsten staan het niet toe.”

“Wat heb ik dan verkeerd gedaan?” vraagt David verbaasd. “Niets,” antwoordt Achis, “maar ze willen niet dat je meegaat. Ga dus maar terug naar Ziklag.”

Er zit voor David niets anders op. De volgende dag keert hij met zijn mannen terug naar Ziklag. Maar dan ... als ze eindelijk, na drie dagen, bij Ziklag komen, zien ze iets verschrikkelijks! De stad is met vuur verbrand. En nergens zien ze een levend wezen. Verslagen staan David en zijn mannen bij de puinhopen van de stad. Dan weent David. En al die mannen wenen met hem mee, om het grote verdriet dan in hun leven gekomen is.

David beseft dat het zijn eigen schuld is. Hij had aan de Heere moeten vragen of hij wel naar het land van de Filistijnen mocht gaan! Nu ziet David wat er van komt, als je niet vraagt of de Heere goed vindt wat je doet. In Davids hart komt een groot schuldbesef. Hij heeft verkeerd gehandeld! Maar dan mag hij zich ook weer sterken in zijn God, Die nooit met ons naar onze zonden handelt, maar goedertieren en getrouw is.

Daarna roept David Abjathar bij zich. “Breng de efod hier en vraag de Heere of we de bende kwaaddoeners achterna zullen jagen”, gebiedt hij. En de Heere antwoordt David dat het goed is.

David en zijn mannen snellen naar de beek Besor. Die moeten ze oversteken. Maar een heleboel mannen zijn zó moe, dat zij niet verder kunnen. Dan gaat David met vierhonderd mannen verder.

Een stuk verder zien ze een jongen in het veld. Hij is zó vermoeid! De mannen van David nemen hem mee en brengen hem bij David. Ze geven hem eten en drinken, zodat hij wat aan kan sterken. Dan vraagt David: “Wie ben je? En waar kom je vandaan?” De jongen vertelt: “Ik ben een Egyptenaar. Ik ben de knecht van een Amalekiet, maar mijn meester heeft mij in de steek gelaten, omdat ik ziek geworden ben. Wij hebben strijd gevoerd en de stad Ziklag met vuur verbrand.”

David springt op. Wat hoort hij daar? Dan weet deze jongen ook wie dat gedaan heeft en waar de boosdoeners zijn. “Wil je mij naar die bende brengen?” vraagt hij gespannen. De jongen kijkt hem aan. “Als u mij belooft dat u me niet zult doden

en me niet zult overleveren aan mijn meester," zegt hij.

David belooft het. Dan brengt de jongen hen naar de plaats waar de Amalekieten zijn. Vanuit de verte kijken David en zijn mannen naar het legerkamp. De Amalekieten denken helemaal niet aan gevaar. Zij hebben Ziklag verwoest en alle vrouwen en kinderen meegenomen. Ze hebben een grote buit en vieren nu feest. Het is één etende, drinkende en dansende massa.

David roept zijn mannen bij zich. Ze vallen de Amalekieten in de schemering aan. De Amalekieten zijn verrast door deze onverwachte aanval en David verslaat het hele leger. Alleen vierhonderd mannen ontkomen, omdat ze op kamelen wegvluchten. David en zijn mannen vinden al hun vrouwen en kinderen. Er wordt er niet één gemist. Blij en dankbaar keren ze terug naar Ziklag. Het vee van de Amalekieten nemen ze ook mee.

Als ze bij de beek Besor komen, wachten daar de andere mannen, die zo moe waren, op hen. Wat is iedereen blij! Maar dan komen een paar mannen naar David toe. "De mannen die niet meegegaan zijn, hebben geen

deel van de buit verdiend", vinden ze. Maar David schudt zijn hoofd. "Nee mannen, zo moeten wij niet handelen. De Heere heeft ons geholpen en ons allemaal bewaard. Daarom moeten we alles eerlijk met elkaar delen."

Dat gebeurt dan ook. En met elkaar danken ze de Heere voor de wonderlijke wegen die Hij met Zijn volk houdt. Zijn wegen zijn altijd wonderlijk en voor mensen niet na te rekenen. Heb je dat in je eigen leven al eens mogen zien?

ZINGEN: Psalm 89:11

Ik zal, integendeel, al wie hem wederstaat
Verplett'ren voor zijn oog, en plagen wie hem haat;
Mijn trouw zal met hem zijn, Mijn goedheid hem geleiden;
Zijn macht zal in Mijn naam zich over d' aard' verspreiden;
Zijn hand de grote zee, Zijn scepter de rivieren,
Door Mijn geducht bestel, met roem en eer bestieren.

LEZEN: 1 Samuël 30 en Psalm 89:21-27

VRAGEN:

1. *Wie zorgde er voor dat David niet mee kon strijden tegen Israël?*
2. *Waarom moeten we altijd de Heere vragen om raad en hulp?*
3. *Zie je zelf ook weleens dat de Heere soms dingen wonderlijk leidt?*
4. *Zoek uit Psalm 59 teksten die overeenkomen met 1 Sam. 30:6.*

17. Sauls laatste strijd

Opnieuw klinkt de krijgsbazuin in Israël. Alle mannen worden opgeroepen tot de oorlog. De Filistijnen rukken met een geweldig leger op naar de grenzen van Israël.

Wie zal Israël nu beschermen, denk je? Saul? Nee, Saul is verworpen. Zal hij op de hulp van de Heere kunnen rekenen?

Samuël dan? Samuël is inmiddels overleden. Hij is in de hemel, waar geen strijd meer is.

David soms? Nee, ook David niet, want Saul heeft David verbannen.

Saul is bang. Nergens ziet hij uitkomst in de strijd tegen de Filistijnen. Zijn geweten klaagt hem aan: "Je bent verworpen door je eigen schuld." Saul bidt in zijn angst tot de Heere, maar de Heere antwoordt niet. Dan bedenkt hij opeens iets anders. Hij vraagt aan zijn knechten: "Zijn er nog waarzeggers in het land? Dan kan ik daar misschien raad krijgen." In Endor woont een waarzegster, weten zijn knechten. Nu gaat hij stiekem, in het donker van de nacht, naar Endor. Niemand mag weten dat hij dat doet. Wat erg! Nu Saul geen antwoord krijgt van de Heere, gaat hij hulp zoeken bij de duivel. Bij de duivel? Ja, want een waarzegster staat in dienst van de duivel. Dat is verschrikkelijk! Maar het is zijn eigen schuld. Hij heeft zelf al de priesters laten doden. En de efod, waarmee de priesters tot de Heere gaan, is bij Abjathar. En Abjathar is bij David.

In het duister van de nacht komt Saul in Endor aan. De waarzegster laat hem binnen. Dan zegt ze tegen de koning: "Ik wil u wel helpen, maar dan moet u mij zweren dat u mij niet laat doden." De vrouw weet wel dat alle waarzeggers gedood moesten worden. Daarom laat ze het Saul zweren. Saul belooft het meteen. Ach, hij neemt het niet zo zwaar met zijn beloften.

"Wie zal ik voor u oproepen?" vraagt de vrouw verder. "Laat Samuël maar komen", zegt Saul. Dan verschijnt plotseling de gestalte

van Samuël voor Sauls ogen. “Waarom hebt u mij geroepen?” vraagt de gestalte aan Saul. Saul vertelt van zijn angst en vraagt om raad. Maar ach, wat hij te horen krijgt is niet zo mooi: De volgende dag zal Saul, met zijn zonen, gedood worden. En het leger van Israël zal verslagen worden.

Saul is verschrikkelijk bang. De waarzegster dringt er op aan dat hij wat eten zal. Als hij wat gegeten heeft, gaat hij terug naar zijn paleis. In zijn hart is een vreselijke angst. Morgen moet hij sterven!

Samuël heeft het gezegd...

Denk je dat het Samuël echt was, die voor Sauls ogen verscheen? Dat kan toch niet? Samuël is in de hemel en geniet daar de eeuwige vreugde. Die waarzegster was een werktuig van de duivel. De duivel kwam zelf in de gestalte van Samuël voor Sauls ogen. Maar de duivel moest wel zeggen wat God wilde. Daarom kon hij niet anders dan Sauls dood voorspellen. De duivel is wel machtig, maar de Heere is almachtig. De duivel moet uiteindelijk ook de Heere gehoorzamen. Luister eens wat de duivel tegen Saul zegt: “Morgen zult u met uw zonen bij mij zijn.” Dat is verschrikkelijk! Saul hoort dat hij de volgende dag in de eeuwige rampzaligheid zal zijn.

Stel je voor dat je hoort dat je morgen sterven moet! En dan voor eeuwig verloren gaat! Nu zie je hoe het gaat met een mens die met God en Zijn dienst breekt.

Vandaag leef je nog en heb je nog tijd om je te bekeren. Vraag de Heere toch om een nieuw hart. Spot niet met de duivel en laat hem niet toe in je leven. Zoek de Heere. De Heere Jezus heeft Zijn discipelen leren bidden: “En verlos ons van de boze.” Bid dat maar veel. En rust toch niet, voordat je weten mag dat je geborgen bent in Christus.

Saul gaat de strijd met de Filistijnen tegemoet. Maar hij gaat ook zijn dood tegemoet. Elke stap die hij doet, brengt hem dichter bij de dood en bij de rechterstoel van God.

Beseffen wij wel genoeg dat dat ook voor ons allemaal geldt? Elke dag, elk uur zijn we dichter bij onze dood. Zoek dan de vrede met God, eer het voor eeuwig te laat is.

De strijd ontbrandt. Het duurt niet lang of de Israëlieten moeten wijken voor de Filistijnen. Op het gebergte van Gilboa strijden Saul en zijn zonen dapper mee. Maar de Filistijnen zijn sterker. In de strijd worden ook Jonathan, Abinádab en Malchisua, de drie zonen van Saul, gedood. Dan ontdekken de Filistijnen de koning. Ha, die moeten ze hebben! Die koning willen ze meevoeren naar hun land. Dood of levend, dat doet er niet toe.

Saul ziet zijn vijanden naderen. Hij begrijpt hun bedoeling. Moet hij, de koning van Israël in handen van die heidenen vallen? Dat nooit! Hij kijkt zijn wapendrager aan. "Pak je zwaard en doorsteek me", gebiedt hij de jongen. Maar de wapendrager weigert. Zal hij de koning doden? Wie weet of er nog uitkomst daagt! Saul wacht echter niet. Hij steekt zijn zwaard met de punt omhoog in de grond en laat zich voorover in het zwaard vallen. De wapendrager ziet dat de koning dood is. Dan zet hij zijn eigen zwaard ook in de grond en laat zich in zijn zwaard vallen. Zo sterven beiden.

Saul bleef uit de handen van de Filistijnen, maar hij viel wel in de handen van de levende God. Zijn einde hier op aarde was vreselijk, maar het was ook een vreselijk begin van de eeuwigheid.

Hoe staat het met jou op reis naar de eeuwigheid?

ZINGEN: Psalm 76:4

Gij, vrees'lijk zijt Gij in 't gericht;
Wie zal bestaan voor Uw gezicht?
Zo ras Uw mond het vonnis streek,
Uw oordeel van den hemel bleek,
Toen vreesde d' aarde voor Uw ogen;
Toen werd ze stil door Uw vermogen.

LEZEN: 1 Samuël 28:3-12; 1 Samuël 31:1-7 en Psalm 76

VRAGEN:

1. *Hoe kun je weten of iets van de Heere of van de duivel is?*
2. *Wat moet je doen, als de Heere geen antwoord geeft op je vragen?*
3. *Lees 1 Kron. 10:13. Leg dit vers met eigen woorden uit.*

18. David is verdrietig

Op een dag hoort David dat Saul en Jonathan in de strijd tegen de Filistijnen zijn omgekomen. Verdrietig zit hij in zijn huis. Jonathan, zijn beste vriend, is er niet meer! David denkt terug aan de tijd dat hij nog in het paleis van koning Saul kwam. Toen is er een warme vriendschap tussen Jonathan en hem ontstaan. Jonathan vreesde de Heere, net als David. Daarom waren ze zulke goede vrienden. Jonathan wist dat David koning zou worden en niet hijzelf. Maar Jonathan vond het niet erg. Hij had David lief.

David denkt aan die keer dat Jonathan, samen met zijn wapendrager, twintig Filistijnen doodde. Wat was hij dapper! Maar wat was hij ook wijs! Zijn vader, koning Saul, had het leger opdracht gegeven de Filistijnen na te jagen. Maar hij had ook een dwaas verbod gegeven. Hij zei: "Wie spijze eet op deze dag, is vervloekt en moet sterven!" Wat een dwaas bevel was dat! Want juist door te eten werden de soldaten versterkt! Jonathan had dit bevel niet gehoord en toen hij wat honing vond, at hij het op. Meteen voelde hij zich een stuk beter. Door die honing gaf de Heere hem moed en kracht om die twintig Filistijnen te doden. Maar toen zijn vader hoorde dat Jonathan gegeten had, werd hij vreselijk boos. Hij wilde Jonathan doden. Gelukkig kon het volk de dwaze koning tegenhouden, omdat de mensen veel van Jonathan hielden.

Ja, David weet heel goed dat de Heere met Jonathan was. Jonathan en David hadden samen veel gesproken en veel meegemaakt. David voelde heel goed de haat van koning Saul. Jonathan dacht soms dat het wel meeviel. Op een keer was er een groot feest. Drie dagen lang zouden er maaltijden aan het hof van koning Saul gehouden worden. Niemand van de hofhouding mocht daarbij ontbreken. David zei tegen Jonathan dat hij niet naar het feest zou gaan. Koning Saul zou ongetwijfeld aan Jonathan vragen waar David was. Jonathan zou zeggen dat hij David toestemming had gegeven om naar zijn familie in Bethlehem te gaan. Als Saul het goed zou keuren, wisten de jongemannen dat hij David niet meer kwaadgezind was. Maar als hij boos werd, wisten ze dat David niet veilig was in de buurt van Saul.

"Maar hoe kom ik te weten wat het antwoord is?" vroeg David aan Jonathan. Jonathan had een goed plan. Hij zou in het veld met zijn wapendrager drie pijlen afschieten. David moest zich in de buurt verbergen. Als Jonathan tegen de wapendrager zou zeggen: "Zie, de pijlen zijn van u af en herwaarts", dan was het goed. Want "herwaarts" betekent: kom maar weer. En zou Jonathan zeggen: "Zie, de pijlen zijn van u af en verder", dan wist David dat hij voor Saul moest vluchten. Wat een wijs plan van Jonathan!

David denkt terug aan die spannende tijd. O, wat had hij gehoopt dat het mee zou vallen. Maar helaas, hij moest vluchten voor Saul. En hij zou zijn vriend Jonathan niet zo vaak meer kunnen zien. Later hoorde hij dat Saul zelfs zó boos geworden was, dat hij zijn eigen zoon Jonathan probeerde te doden. Maar gelukkig waakte de Heere over het leven van Jonathan.

Maar nu is Jonathan er niet meer. David zucht eens heel diep. Nu is zijn vriend gesneuveld in de strijd. Maar David weet ook dat Jonathan nu bij de Heere is. En hij heeft daar geen strijd meer. Als David daaraan denkt, wordt hij soms zelfs een beetje jaloers op Jonathan. O, wat zou hij ook graag bij de Heere zijn! Maar dat kan nog niet. De Heere heeft een plan met David. Hij moet koning worden over Israël. Uit zijn geslacht zal eens de Messias geboren worden. En als David daaraan denkt, krijgt hij weer kracht om door te gaan.

Weet jij waar je bent, als je eenmaal zult sterven? Dat is een heel belangrijke vraag. Geef er maar eens antwoord op voor jezelf.

ZINGEN: Psalm 119:32

Ik ben een vriend, ik ben een metgezel
Van allen, die Uw naam ootmoedig vrezen,
En leven naar Uw Goddelijk bevel.
O HEER', hoe wordt Uw goedheid ooit volprzen!
Gij doet op aard' aan alle schep-s'len wel;
Och, wierd ik in Uw wetten onderwezen.

LEZEN: 2 Samuël 1:17-27 en 1 Korinthe 13

VRAGEN:

1. *Wat is het verschil tussen het einde van Saul en Jonathan?*
2. *Leg eens uit waarom David soms ook bij de Heere zou willen zijn.*
3. *Wanneer alleen kun je getroost leven en sterven? (zie ook H.C. vr. en antw. 1)*
4. *De liefde tussen Jonathan en David was bijzonder. Wat was hèt kenmerk van deze liefde? Lees ook 1 Kor. 13.*

19. Koning David

David is koning geworden. Eerst was hij alleen in Hebron over Juda koning; later in Jeruzalem over het hele land. David is de man naar Gods hart. Hij zuivert het land van de vijanden. De Heere is met hem. Dat was Hij al toen David nog maar een eenvoudige herdersknaap was. Ook nu hij koning is, zorgt de Heere voor hem. Maar David is ook een zondig mens. Hij vergeet vaak de Heere en dwaalt van Hem af. Dan doet hij met zijn zonde de Heere verdriet. Luister maar eens wat er gebeurt.

Door de straten van Jeruzalem gaat de profeet Nathan. Hij is op weg naar het paleis. O, wat kijkt hij ernstig! Wat is er aan de hand? Nathan heeft een boodschap voor koning David. Als hij bij David is, begint hij te spreken. "Koning David", zegt hij ernstig, "er waren in een stad eens twee mannen. De één was rijk en de ander arm. De rijke had veel schapen en runderen, terwijl de arme man maar één ooilam had, dat hij vertroetelde als een kind. Op een dag kreeg de rijke man gasten. En in plaats van één van zijn vele schapen te slachten voor zijn gasten, nam hij het ooilam van de arme man. Wat vindt u hiervan?"

Davids ogen fonkelen van boosheid. "Dat is een schande!" roept hij uit. "Wie is de man, die dat gedaan heeft? Waar is hij? Hij moet sterven!"

Dan staat Nathan op. Zijn arm strekt zich naar de koning uit en ernstig, maar onbevreesd klinkt zijn stem: "Gij zijt die man!"

David slaat zijn ogen neer. Hij wéét wat Nathan bedoelt. Hij heeft de vrouw van zijn trouwe dienstknecht Uria genomen. En om zijn zonde niet openbaar te laten komen, heeft hij Uria op listige wijze laten sneuvelen in de strijd. Joab, zijn krijgsoverste, heeft hem daarbij geholpen. Verder wist niemand er van. Niemand? Jawel, David. De Heere heeft het gezien! En Hij vergeet het niet! Hij straft de zonden van Zijn volk. Davids kleine zoontje moet sterven en hij zal een strijdend leven moeten leiden.

Maar de Heere is ook goedertieren. Hij geeft David een hart dat oprecht berouw heeft over het kwaad dat hij gedaan heeft. O, de duivel dacht dat hij door Davids zonden Gods Naam zou kunnen lasteren. Maar de Heere zorgt voor Zijn eigen eer. Hij laat David naar de harp grijpen. En dan zingt de beschaamde koning heel zacht en heel schuldbewust:

Genâ, o God, genâ, hoor mijn gebed;
Verschoon mij toch naar Uw barmhartigheden;
Delg uit mijn schuld, vergeef mijn overtreden... (Psalm 51)

De Heere hoort het zingen van David. Maar de duivel hoort het ook. En dan moet hij zwijgen. Want hij zal nooit de overwinning behalen. God gaat door met Zijn werk! Oordeel maar niet te hard, als Gods volk in zonden valt. Gods genade blijft bestaan. Die is niet afhankelijk van het gedrag van Zijn volk. Hij houdt ze vast en bewaart ze als Zijn oogappel. Spot daarom maar niet met hen. Zij zullen hun zonden belijden en bewe-

nen voor de Heere. Daar zorgt de Heere Zelf voor. Vraag maar veel of je ook bij dat volk mag horen. Dan ben je gelukkig voor tijd en eeuwigheid.

ZINGEN: Psalm 51:2

Want ik gevoel de grootheid van mijn kwaad;
Mijn zonde zie 'k mij steeds voor ogen zweven.
'k Heb tegen U, ja U alleen, misdreven;
Uw wil en wet, hoe heilig, stout versmaad.
Ik heb gedaan, wat kwaad was in Uw oog;
Dies ben ik, HEER, Uw gramschap dubbel waardig,
'k Erken mijn schuld, die U tot straf bewoog;
Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

LEZEN: 2 Samuël 11 en Psalm 51:1-9

VRAGEN:

1. *Mag je de zonden van Gods volk goedpraten?*
2. *Hoe kun je weten of het berouw over de zonden oprecht is? Lees ook Psalm 51.*
3. *Wat betekent het dat Gods volk Zijn oogappel is?*
4. *Lees 2 Samuël 12:22 en 23. Hoe weet David dat zijn gestorven kind bij de Heere is? Zie ook DL, H1 art. 17.*

20. David en Absalom

Kijk eens wat een prachtige koets daar aankomt! Vijftig mannen lopen er voor als herauten van een koning. Is dat koning David, die in de koets zit? Als de koets wat dichterbij komt, kun je zien dat het David niet is. Wie is dan die deftige man, die daar zo trots in die koets zit? Dat is Absalom, de zoon van koning David. Dan is Absalom zeker de kroonprins? Wat een knappe, vriendelijke man is hij! Ja, ja, maar uiterlijke schoonheid bedriegt, hoor! Onder die schitterende kleren klopt een boos hart. Absalom is een moordenaar. Hij heeft enkele jaren geleden zijn eigen broer Ammon vermoord. Toen heeft David Absalom verbannen. Maar Joab, Davids veldheer, heeft een goed woordje voor Absalom gedaan. Toen mocht Absalom weer terugkeren.

Maar Absalom is daar niet tevreden mee. Hij heeft heel andere plannen. Waarom zal hij, Absalom, geen koning kunnen zijn? Zijn vader wordt oud, dus kan hij zijn plaats makkelijk afstaan aan Absalom. Zo denkt die booswicht. Hij wil op de troon van Israël zitten en daarom zal hij zijn vader er afstoten. Maar Absalom, je vader is toch een gezalfde des Heeren? O, daar rekent Absalom helemaal niet mee. Hij doet gewoon zijn eigen zin.

Op een listige manier probeert Absalom het volk voor zich in te winnen. Als er in de poort van een stad recht gesproken moet worden, geeft hij de mensen altijd gelijk. Daardoor gaan de mensen van hem houden. Die Absalom is toch zo'n goede man, menen ze. Maar Absalom heeft maar één doel voor ogen: koning worden. Als hij tenslotte bijna het hele volk voor zich ingewonnen heeft, gaat hij naar Jeruzalem. Nu komt het grote moment, waarop hij al zo lang wacht. Nu zal hij zijn vader van de troon stoten en zelf koning worden.

Als David hoort dat Absalom naar de stad Jeruzalem komt om hem van de troon te verdrijven, schrikt hij. En als hij hoort dat het volk Absalom volgt, besluit hij te vluchten. Daar kan hij nooit tegenop! Met zijn vrouwen en zeshonderd trouwe knechten vlucht David uit Jeruzalem. Als ze een eind weg zijn, rusten ze even uit. Dan ziet David dat ook Zadok, de priester en Abjathar en de Levieten hem gevolgd zijn met de ark. Maar dat vindt hij niet goed. "Zadok," zegt David, "breng de ark maar terug naar Jeruzalem. Als de Heere wil dat ik weer in Jeruzalem terugkom, zal Hij daar voor zorgen. En als Hij anders beslist, is het goed. De Heere doe wat goed is in Zijn ogen." De mannen luisteren naar David. Ze keren terug naar Jeruzalem.

Dan komt er plotseling een boodschapper naar David toe. Hij hijgt van het harde lopen. "Koning!" roept hij uit, "Absalom zit op uw troon en de menigte juicht hem toe! En het ergste is dat zelfs Achitofel, uw wijze vriend en raadsman, zich met Absalom verbonden heeft. Nu heeft Absalom Achitofel om raad gevraagd hoe hij u het beste kan doden!"

Als David dát hoort, wordt hij heel moedeloos. Maar hij slaat meteen zijn ogen op naar de hemel en zucht: "O Heere, maak toch Achitofels raad tot zotheid!" David weet dat alleen de Heere hem nog helpen kan.

Juist als David dit gebed bidt, komt er een andere man aan. Wie is dat? Dat is Husaï, een trouwe vriend van David. Hij is óók één van Davids raadsheren. Hij wil niets van de opstand van Absalom weten. Hij gaat liever met koning David weg, dan dat hij in de stad blijft bij die opstandeling Absalom. Maar David beslist anders. "Husaï," zegt hij, "ik weet wel dat je mijn trouwe vriend bent. Maar je moet toch terug naar Jeruzalem. Weet je wat je daar moet doen? Doe maar net of je het met Absalom eens bent. Dan kun je horen wat Achitofel voor raad aan Absalom geeft. Misschien kun jij die raad dan nog verhinderen." De mannen die bij David staan, knikken instemmend. Ja, dat is een goed plan. Zo keert ook Husaï terug naar Jeruzalem.

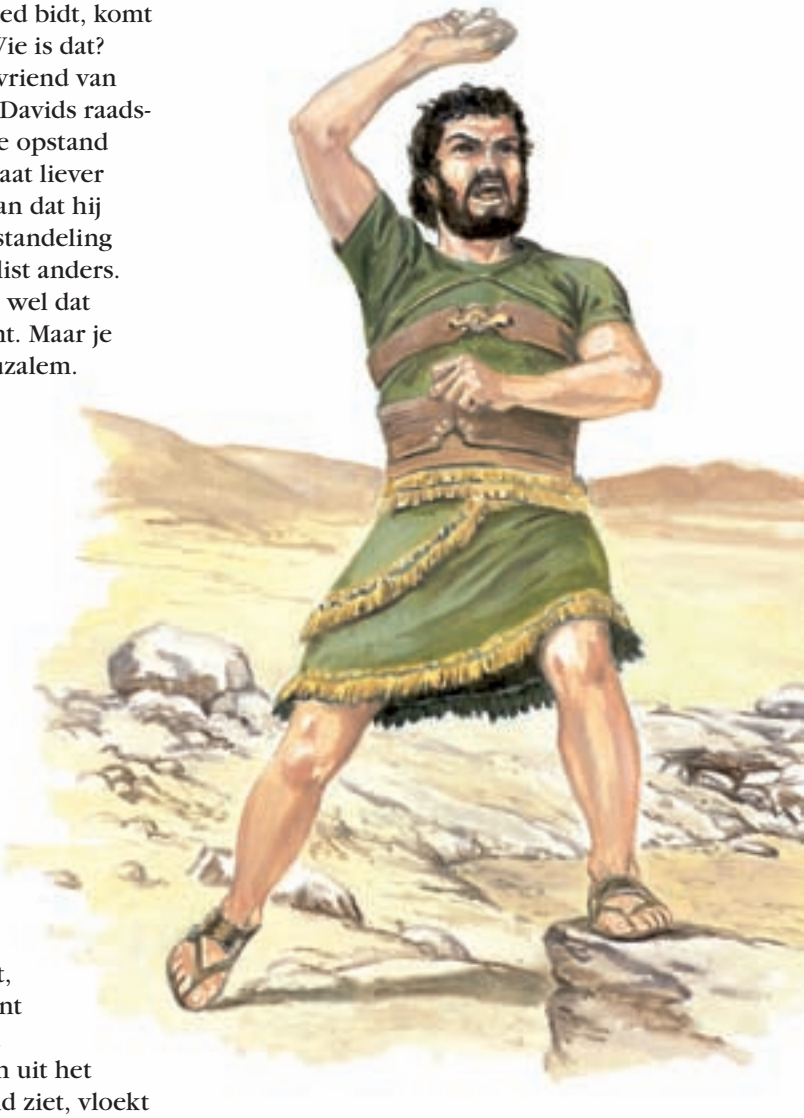

David trekt met zijn legertje van zeshonderd mannen verder. Als hij over de beek Kidron trekt, loopt er aan de andere kant een man. David kent hem wel. Het is Simeï, een man uit het huis van Saul. Als hij David ziet, vloekt hij hem en scheldt hij de koning uit. Abisaï, een dappere krijgsman, gaat naast David lopen. "Zal ik hem zijn hoofd afslaan, koning?" vraagt hij woedend. Maar David schudt zijn hoofd. "Laat hem maar vloeken," zegt hij berustend, "want de Heere heeft hem gezegd: "Vloek David." De mannen begrijpen het niet, maar David denkt aan de woorden van Nathan, die hem in de naam des Heeren gezegd heeft dat het zwaard van zijn huis niet zal wijken. David weet dat de Heere hem straft om zijn zonde. Daarom mag hij bukken onder die straffende hand des Heeren. De Heere zal Zelf eens afrekenen met die spotter. Dat gelooft David vast.

Hoe is het intussen in Jeruzalem? Kijk, daar zit Absalom op de troon van zijn vader. Trots kijkt hij om zich

heen. Maar hij heeft nog niet helemaal overwonnen, want zijn vader leeft nog. En dan kan hij nog terugkomen. Daarom laat Absalom Achitofel halen. "Achitofel," zegt Absalom vriendelijk, "Wat moet ik doen om David uit te roeien?"

"Geef mij maar twaalfduizend mannen, dan zal ik uw vader najagen en hem doden", antwoordt Achitofel. Absalom knikt instemmend. Ja, dat is een goed plan. Hij wil juist zijn bevelen gaan geven, als de deur opengaat en Husaï binnenkomt. Hij doet net of hij nu ook een vijand van David is en komt naar Absalom toe. Absalom vertelt aan Husaï wat Achitofel zojuist gezegd heeft. "Wat vindt u ervan, Husaï?" vraagt Absalom.

Husaï begrijpt dat de raad van Achitofel heel gevaarlijk is voor David en zijn mannen. Daarom schudt hij nadenkend zijn hoofd. "Nee," zegt hij bedachtzaam, "dat is niet goed. U moet zelf optrekken tegen David met een machtig leger uit heel Israël." Nou, daar heeft de hoogmoedige Absalom wel oren naar. Hij ziet zichzelf al rijden aan het hoofd van een machtig leger. En als hij dan als overwinnaar in Jeruzalem terugkomt ... Absalom lacht vals. Ja, dat is een veel beter plan dan dat van Achitofel.

Als Achitofel hoort dat Absalom niet naar hem luistert, maar naar Husaï, wordt hij woedend. Hij gaat naar zijn huis en uit boosheid hangt hij zichzelf op. Zo is Davids gebed verhoord, want Achitofels raad is tot zotheid geworden. Hij is de eerste die door Gods wraak getroffen wordt.

Hoe zal het nu verder gaan? Zal David met zijn kleine legertje van dat machtige leger van zijn zoon kunnen winnen?

ZINGEN: Psalm 145:6

De HEER is recht in al Zijn weg en werk;
Zijn goedheid kent in 't gans heelal geen perk.
Hij is nabij de ziel, die tot Hem zucht;
Hij troost het hart, dat schreiend tot Hem vlucht;
Dat ongeveinsd, in 't midden der ellenden,
Zich naar Gods troon met zijn gebeên blijft wenden.
Hij geeft den wens van allen, die Hem vrezen;
Hun bede heeft Hij nimmer afgewezen.

LEZEN: 2 Samuël 15, 16 en 17:1-23 en Psalm 3

VRAGEN:

1. *Kun je nog meer voorbeelden uit de Bijbel noemen van gebeden die verhoord werden?*
2. *Mocht Husaï wel net doen of hij het met Absalom eens was?*
3. *In deze periode heeft David veel Psalmen gedicht. Lees Psalm 42 maar eens. Wat herinnert aan deze geschiedenis?*
4. *Waaraan kun je in deze geschiedenis zien dat David een type van Christus is?*

21. Absaloms dood

Absalom is ingenomen met de raad van Husaï. Meteen laat hij een heel groot leger bijeen roepen. Ha, hij zal vast en zeker winnen. Wat is die Husaï slim! Ja, dat denkt Absalom. En het is wel waar, maar anders dan Absalom denkt. Want terwijl Absalom een groot leger samenstelt, stuurt Husaï in alle stilte een boodschapper naar David om te vertellen wat er gaat gebeuren.

David vlucht met zijn mannen naar de stad Mahanaïm. Als ze daar aankomen, ziet de bevolking hoe moe ze zijn. Dan komen de mensen van Mahanaïm eten en drinken en allerlei spullen brengen, waardoor de mannen versterkt worden. Wat zorgt de Heere goed voor David en zijn mannen! De Heere geeft ze kracht voor de strijd die spoedig zal losbarsten.

Vanuit de stad ziet David het leger van zijn zoon naderen. Wat erg, dat hier een strijd wordt gestreden tussen vader en zoon. Maar het is ook een strijd tussen de Heere en de duivel. Want de duivel wil David uitroeien, zodat de beloofde Messias niet geboren zal worden. David hoopt op de Heere. Hij weet zich geborgen in God. In zijn hart is grote zorg om Absalom. O, als zijn zoon eens sterven moet, zonder een nieuw hart? Dat zou verschrikkelijk zijn. David roept zijn mannen bij zich. “Luister,” zegt hij, “als straks de strijd losbrandt, handel dan zachtjes met de jongeling, met Absalom.” De mannen luisteren stil naar David. Wat een liefde heeft deze vader voor zijn goddeloze zoon!

De strijd duurt niet lang. Al na enkele uren lijdt Absaloms leger een smadelijke nederlaag. Twintigduizend mannen sneuvelen op het slagveld. En Absalom? Hij vlucht in grote haast weg. Hij zit op een muilezel en spoort het dier aan tot steeds grotere spoed. Wèg moet hij van dit vreselijke oorlogsveld. Het arme dier draaft dwars door het dichte woud van Mahanaïm. Voort gaat het, door het struikgewas heen. Onder laaghangende takken van de bomen door. Dan opeens ... Absaloms lange haren blijven aan een tak hangen. De ezel rent door en Absalom blijft aan zijn haren aan de tak hangen. Daar hangt hij nu machteloos.

Al spoedig wordt aan Joab verteld dat Absalom in het woud aan een tak hangt. “Is hij dood?” vraagt Joab. De boodschapper schudt zijn hoofd. “Waarom heb je hem dan niet gedood?” gaat Joab grimmig verder. De man kijkt hem aan. “Al gaf u me er duizend zilverlingen voor, dan zou ik het nog niet doen,” antwoordt hij stellig, “ik zal mijn hand niet slaan aan de zoon van de koning. De koning heeft ons trouwens geboden dat we voorzichtig met hem moesten handelen.”

Maar Joab luistert niet meer. Hij snelt met tien wapendragers naar het woud. Als hij bij Absalom komt, steekt hij drie pijlen in diens hart. Zo sterft Absalom een wrede, gruwelijke dood. Wat is die Joab een laffe moordenaar! Een weerloze vijand doodt men niet op deze manier. Absalom heeft zijn verdiende loon, maar Joab is een moordenaar. De mannen halen Absaloms lichaam uit de boom en werpen hem in een diepe kuil. Dan gooien ze de kuil dicht en maken er een grote steenhoop op.

Terwijl het leger zegevierend van

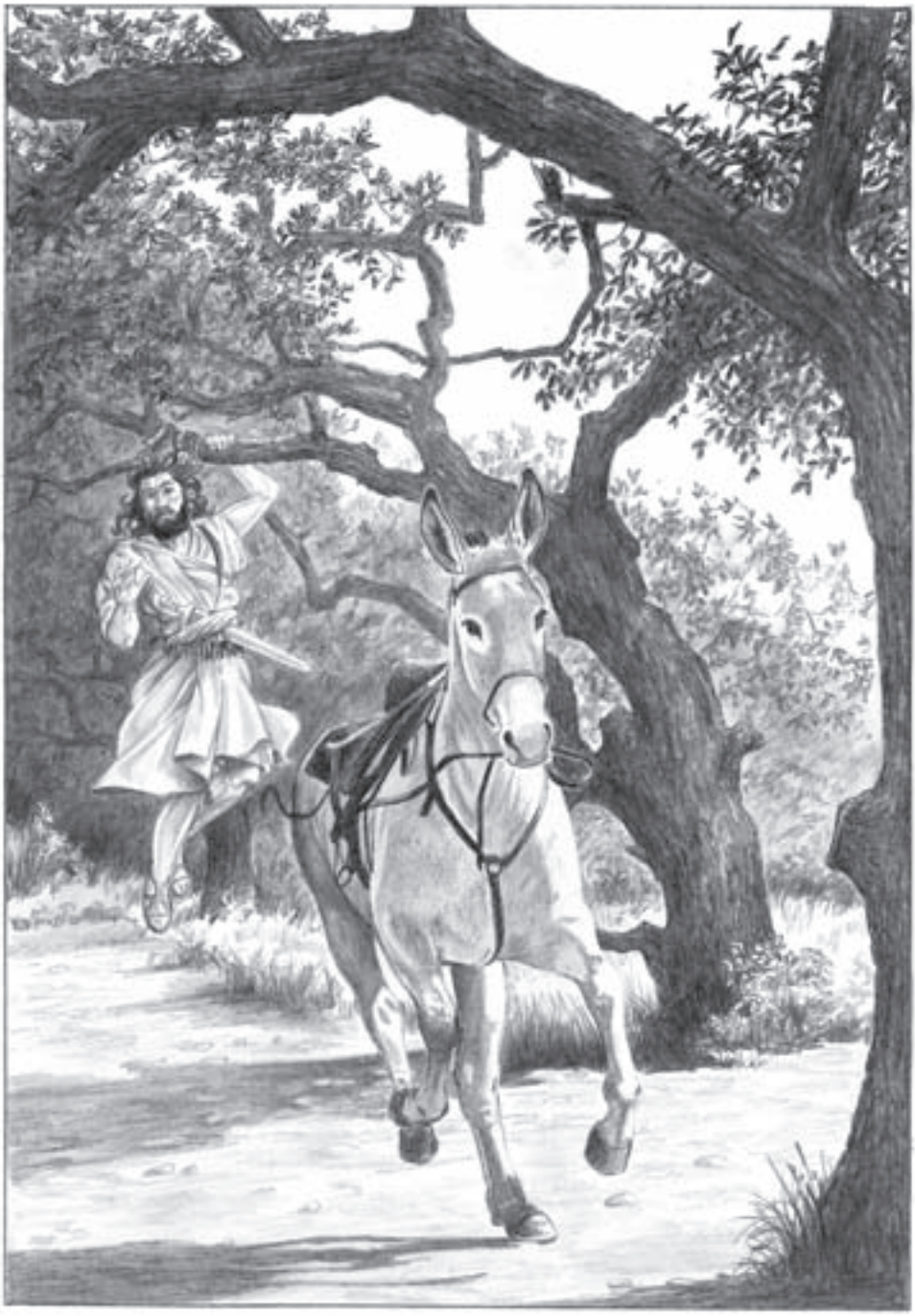

de strijd terugkeert, hoort David dat zijn zoon Absalom zo'n vreselijke dood gestorven is. En als de dappere krijgslieden in de stad komen, horen ze geen lofprijzingen van de koning, maar slechts een bittere klacht om de dood van zijn zoon. "Absalom, mijn zoon, och, was ik maar voor jou gestorven! Absalom, mijn zoon, mijn zoon!" klaagt David. Hij voelt dat ook de dood van zijn zoon komt door zijn eigen zonde. Nathan had immers gezegd dat het zwaard van zijn huis niet zou wijken?

Waarom wenst David dat hij in Absaloms plaats gestorven was? Is David dan beter dan Absalom? Nee, David is niet beter dan Absalom. Maar Davids zonden zijn vergeven en verzoend in het bloed van de Heere Jezus Christus. Daarom kan David sterven. Maar hij weet dat Absalom met zijn zonden onverzoend voor Gods rechterstoel moest verschijnen. En Absalom is voor eeuwig verloren. Daarover treurt David. Hij voelt het als zijn eigen schuld, dat zijn zoon verloren is gegaan.

Het volk hoort dat David rouwt om de dood van Absalom. Beschaamd door zoveel vaderliefde, zien de mensen nu in dat ze verkeerd gedaan hebben door naar Absalom te luisteren. Het volk wil daarom dat David weer naar de stad Jeruzalem komt en weer hun koning wordt.

Zie je dat de Heere zorgt? Het was geen verdienste van David, dat hij weer in zijn paleis mocht wonen. Nee, de Heere volvoert Zijn raad. Hij gaat door met Zijn plan. De duivel kan fel woeden. De satan kan het Gods volk zeer benauwd maken, maar de Heere staat boven alles. Hij regeert en zal Zijn almacht tonen. Daarom zal Gods volk nooit roemen in zichzelf, maar God groot maken om wat Hij in hun leven gedaan heeft.

ZINGEN: Psalm 89:8

Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze koning is van Isrels God gegeven.

LEZEN: 2 Samuël 18 en Psalm 4

VRAGEN:

1. *Waarom wilde David in Absaloms plaats sterven? Lees 2 Sam. 18:33 (met kanttekeningen)*
2. *Mag een kind van God dat wensen?*
3. *Op welke manier kun je gerust sterven?*

22. De laatste jaren van koning David

De laatste jaren van David zijn roerige jaren. Na Absalom komt Seba, één van Absaloms volgelingen, in opstand tegen David. Weer moet David vechten. Maar ook nu helpt de Heere en Seba wordt verslagen.

Steeds weer voert David oorlog met de oude aartsvijanden van Israël, de Filistijnen en de Edomieten. De Heere helpt David, zodat de vijanden telkens weer worden verjaagd.

Maar dan ... Dan vergeet David dat de Heere de eer toekomt. Davids hart wordt trots en hoogmoedig. Hij wil weleens weten hoe groot en sterk zijn onoverwinlijke leger is. Daarom geeft hij bevel het volk te gaan tellen. “Zouden we dat wel doen, koning?” antwoordt Joab als hij van David opdracht krijgt het volk te tellen. David luistert niet naar Joab. Dan gehoorzaamt Joab. Na ruim negen maanden komt Joab terug. Hij heeft zijn opdracht uitgevoerd. Nu weet David hoe groot en sterk zijn leger is. Is hij nu tevreden? Nee, want Gods toorn ontsteekt over David. De profeet Gad komt naar David. Hij zegt tegen de koning dat de Heere heel erg verbolgen is over Davids hoogmoedige daad. De Heere zal hem straffen. David kan kiezen uit drie straffen: drie jaren hongersnood in het land, drie maanden onderdrukking door de vijanden of drie dagen pestilentie. “Mij is zeer bange!” roept

David uit. Wat zal hij kiezen? En dan doet David een keus, waaruit blijkt dat hij toch de Heere liefheeft. Hij zegt: "Laat ons toch in de hand des Heeren vallen, want Zijn barmhartigheden zijn vele; maar laat mij in de handen van mensen niet vallen." David geeft zich over aan de Heere.

Dan gebeurt er iets heel ergs. Zeventigduizend mannen sterven door de vreselijke pestilentie. Dat is een heel erge ziekte. De ziekte verspreidt zich heel snel en al spoedig komt hij steeds dichter bij Jeruzalem. David smeekt de Heere of Hij dit verschrikkelijke strafgericht af wil wenden. En de Heere hoort. In Zijn toorn gedenkt Hij des ontfermens. Boven de dorsvloer van Arauna ziet David de Engel des verderfs ... Het zwaard van het gericht heeft Hij in Zijn hand. Hier moet David een altaar bouwen en offeren. En de Heere ziet Davids offer aan. De plaag houdt op.

David voelt zijn zware schuld. "Zie," roept hij uit, "ik, ik heb gezondigd en ik heb onrecht gedaan, maar wat hebben deze schapen gedaan?" Zo smeekt David voor zijn volk. Maar de Heere doet geen onrecht door Israël te straffen. Het volk is van de Heere afgeweken en heeft tot tweemaal toe tegen Zijn gezalfde opgestaan. Daarom heeft het volk óók deze straf verdiend. De Heere weet wel wat Hij doet.

Op zijn oude dag moet David nog eenmaal ondervinden dat het zwaard van zijn huis niet wijken zal. Zijn zoon Adonia wil zijn oude vader van de troon stoten. En weet je wie hem daarbij helpt? Joab! Dat is erg! Maar de Heere helpt David ook nu. Terwijl Adonia meent dat zijn plan zal lukken, laat David de profeet Nathan komen. Nathan moet Salomo, de zoon van David en Bathseba, tot koning zalven. Als dat gebeurt, juicht het volk zó luid, dat Adonia en Joab verschrikt op de vlucht slaan. Ze begrijpen dat hun plan mislukt is. Salomo zal koning worden in Davids plaats.

Korte tijd daarna komt Davids levenseinde. Hij is veertig jaren koning geweest. In zijn laatste ogenblikken mag hij door het geloof zien op de vervulling van zijn diepste zielenwens: de komst van de komende Verlosser.

Van die Verlosser getuigen zijn psalmen nu nog. David mag voor eeuwig bij zijn Verlosser zijn. Zijn harp is hier gebleven. Die heeft hij in de hemel niet nodig. Daar mag hij eeuwig op de gouden citer spelen en ongestoord zingen van Gods goedertierenheid en trouw.

Zijn aardse kroon heeft hij aan Salomo gegeven. Maar de onverwelkelijke kroon, die hij in de hemel ontvangen heeft, heeft hij neergelegd aan de voeten van Hem, naar Wie hij op aarde zo heeft verlangd.

Verlang jij ook naar de Heere? Als je een nieuw hart hebt, net als David, dan mag je ook eenmaal bij de Heere zijn. Dan heb je geen last meer van de zonden, maar dan mag je voor eeuwig de Heere loven en prijzen. Zul je daar veel om vragen?

ZINGEN: Psalm 89:1

'k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên;
Uw waarheid t' allen tijd' vermelden door mijn reên.
Ik weet, hoe 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen;
Zo min de hemel ooit uit zijnen stand zal wijken,
Zo min zal Uwe trouw ooit wank'len of bezwijken.

LEZEN: 2 Samuël 23:1-7, 1 Koningen 2:1-11 en Psalm 43

VRAGEN:

1. *Leg in eigen woorden uit wat het betekent dat het zwaard niet van Davids huis zou wijken.*
2. *Wat is de steeds terugkerende zonde van het volk Israël?*
3. *Hoe zie je in onze tijd deze zonde openbaar komen?*
4. *Lees 2 Samuël 22:51. Probeer dit vers met eigen woorden weer te geven.*

23. Koning Salomo

Salomo is koning! Zijn naam betekent: Vredevorst. Hij is een afschaduwing van de grote Vredevorst, Die komen zou en Die geen aards vrederijk, maar het eeuwige Vrederijk stichten zou. Salomo is nog heel jong als hij koning wordt. Maar hij vreest de Heere en vertrouwt op de God van zijn vader David.

Salomo is nog maar pas aan de regering, als op een dag de Heere aan hem verschijnt in een droom. De Heere zegt tegen Salomo: "Begeer nu wat Ik u geven zal."

Wat zal Salomo vragen, denk je? Wat zou jij vragen? Heel veel geld om mooie spullen te kopen en verre reizen te maken? Of een lang en gelukkig leven? Dat willen wij immers allemaal van onszelf uit.

Salomo begeert dat alles echter niet. Zijn keus staat vast. Hij heeft maar één begeerte: Dat de Heere hem helpt in zijn moeilijke taak om het volk Israël te regeren. Daarom zegt hij: "Geef mij dan, o Heere, een verstandig hart om Uw volk te richten."

Dan antwoordt de Heere: "Omdat u wijsheid begeert, Salomo, en geen eer of rijkdom, zal Ik u zó wijs maken, dat er niemand is die u kan evenaren. Bovendien zal Ik u ook geven wat u niet vroeg: eer en rijkdom. En als u in de wegen van uw vader David wandelen zult en Mijn geboden zult onderhouden, zal Ik ook uw dagen verlengen."

Dát is een rijke zegen! Zie je dat de Heere méér geeft dan waar Zijn volk om vraagt? Zie je dat het niet tevergeefs is om de Heere te dienen? En wat de Heere belooft, doet Hij ook. Kijk maar naar Salomo. Er is nooit iemand geweest onder de mensen, die wijzer was dan hij.

Op een dag zit Salomo op zijn troon. Dan komen er twee vrouwen met een kindje naar hem toe. Ze hebben een probleem, waar zelfs de gewone rechters niet uitkomen. Daarom zijn ze naar de koning gestuurd. Streng kijkt Salomo hen aan. "Vertel maar wat er aan de hand is", zegt hij.

De vrouwen praten druk door elkaar. Ze beweren allebei de moeder van het kind te zijn. Dat kan natuurlijk niet. Eén van beiden is de echte moeder. "Jouw kind is gestorven, maar je hebt het stiekem verwisseld met mijn kind", jammert de ene vrouw. "Niet waar", schreeuwt de ander, "jouw kind is gestorven en dit is mijn kind!"

Dan beveelt de koning dat ze eerst rustig moeten vertellen wat er gebeurd is. Nu krijgt hij het hele verhaal te horen. Beide vrouwen hebben een kindje gekregen. Terwijl ze sliepen heeft één van de vrouwen bovenop haar kindje gelegen, zodat het kleintje gestorven is. Nu verwijten ze elkaar dat het dode kindje verruild is voor het levende.

Hoe zal Salomo dit oplossen? Er zijn geen getuigen en één van beiden liegt.

"Haal eens een zwaard!" gebiedt de koning opeens.

Onder angstige stilte wordt het zwaard bij de koning gebracht. "Zo," zegt hij tegen zijn knecht, "snijd nu dat levende kind in tweeën en geef ieder de helft!"

Kijk eens naar die twee vrouwen! De ene knikt instemmend. Dat is een goede raad, vindt ze. Maar de andere vrouw valt voor de koning op

haar knieën. “Och mijn heer,” smeekt ze, “geef het kind dán maar aan haar, maar dood het toch niet!”

Nu weet de koning wie de echte moeder is. Want een echte moeder kan niet aanzien dat haar kind gedood zal worden. “Geef háár het kind,” beveelt de koning. Blij en dankbaar gaat de echte moeder met haar kindje naar huis. Wat is koning Salomo wijs!

Overal spreekt men over de wijsheid van de koning. De boze mensen beven ervoor. Leugen en bedrog komen bij de koning openbaar, merken ze. Maar de mensen die de Heere vrezen zijn blij en dankbaar. Zij mogen weten dat de koning die wijsheid van de Heere gekregen heeft.

Vraag om deze wijsheid, want dat is Gods wijsheid. Deze gaat alle verstand te boven.

ZINGEN: Psalm 72:1

Geef, HEER, den Koning Uwe rechten,
En Uw gerechtigheid
Aan ’s Konings zoon, om Uwe knechten
Te richten met beleid,
Dan zal hij al Uw volk beheren,
Rechtvaardig, wijs en zacht;
En Uw ellendigen regeren,
Hun recht doen op hun klacht.

LEZEN: 1 Koningen 3 en Spreuken 8

VRAGEN:

1. *Hoe komt het dat Salomo alleen om wijsheid vroeg en niet om aardse rijkdom en eer?*
2. *Leg uit waarom Salomo een afschaduwing is van de Heere Jezus.*
3. *Welke Bijbelboeken laten Salomo’s wijsheid zien?*
4. *Lees Spreuken 9:10. Begrijp je wat hier bedoeld wordt?*

ANTWOORDEN

1. De kleine Samuël

1. Als je de Heere vroeg vreest, dan geniet je in je leven Zijn bijzondere zorg. Hij bewaart en spaart Zijn kinderen immers.
2. Uit de volgende hoofdstukken van het boek Samuël blijkt dat zelfs in de tempel de mensen zich in de zonden uitleefden. Het volk had de Heere en Zijn geboden verlaten en tot in Gods Huis werd de zonde bedreven.
3. a) De mens mag zich verheugen in de Heere en daarom wordt de Naam van de Heere groot gemaakt.
   b) De Heere ziet de nederigen aan en verhoogt hen.
   c) De mond van de hongerigen wordt met goederen vervuld.
   d) De Heere maakt arm en rijk: Hij regeert over het hele leven.

2. Samuël geroepen

1. De zonen van Eli dienden de Heere niet oprecht; ze dienden eigenlijk zichzelf. Ze dachten alleen maar aan hun eigen eer en eigen genoegens. Samuël diende de Heere oprecht met zijn hart. Daar komt het in ons leven ook op aan.
2. Eli heeft zijn zonen niet bestraft. Hij heeft hen niet de waarheid verteld. In de Bijbel staat dat hij hen niet eens zuur heeft aangezien. Hij heeft hen niet gewezen op hun verschrikkelijke zonden door in de tempel en rond de tempel zo te zondigen. Eli zondigt hier de zonde van nalatigheid. Dat betekent dat hij de zonde eigenlijk toeliet.
3. Dat we al jong de Heere moeten vrezen. Dat we moeten luisteren naar de stem van de Heere in ons leven, maar dat we Zijn stem werkelijk in ons hart kunnen verstaan als we de Heere door genade echt kennen en mogen liefhebben.

3. Eli's dood

1. De ark had zijn plaats in het heilige der heiligen in de tabernakel en mocht daar niet uit verplaatst worden. Dat had de Heere bevolen. Bovendien mocht alleen de hogepriester een keer per jaar in het heilige der heiligen komen. Ook is het zo dat de ark natuurlijk God Zelf helemaal niet is. Dus wat moet je met alleen een voorwerp?
2. Eli schrikt meer van de tijding dat de ark door de Filistijnen meegenomen is, dan van de tijding dat zijn zonen in de strijd zijn gedood. Hij weet dat door dit gebeuren God Israël heeft verlaten.
3. Ze weten van de macht van de God van Israël. Dat blijkt uit 1 Samuël 4 : 8. Ze weten bijvoorbeeld van de plagen in Egypte. Dat was na jaren nog bekend!

4. De ark komt terug

1. De Heere heeft dat in de harten en gedachten van de heidense priesters geopenbaard. Hij bestuurt alles en bepaalt het naar Zijn wil. Wat ook opvalt, is de heiligheid waarmee dat gebeurt.
2. Gods heiligheid mag niet aangetast worden. De Heere had nadrukkelijk bepaald dat alleen de hogepriester in het heilige der heiligen mocht komen en dat het teken van Gods aanwezigheid, de ark, heilig moest blijven. De mensen in Beth-Semes hebben Gods heiligheid geschonden. Zo moeten wij altijd Gods Naam, Gods werk en Gods Woord heilige eerbied geven. Wij mogen Zijn heiligheid nooit met onze zonden bevlekken.
3. Door eerbiedig in het gebed te vragen of Hij ons dat door Zijn Woord en Geest wil laten zien.

5. Saul tot koning gezalfd

1. Het volk Israël had geen koning nodig, omdat de Heere hun Koning is. De Heere bepaalt de regering van Zijn eigen volk. Het volk mag niet eigenwillig en hoogmoedig om een menselijke koning vragen en zeker niet zonder de Heere om raad te vragen. Het volk laat hierdoor ook zien dat ze de Heere hun (!) God moedwillig hebben verlaten.
2. Een onbekeerd mens denkt dat hij zelf koning is, dat hij zijn eigen leven bepaalt en regeert, maar hij beseft niet dat de satan zijn koning is.
3. Dat betekent dat de Heere hem een hart van een verstandige en onverschrokken held zou geven om te regeren en oorlog te voeren. Dat is nodig om als koning zijn taak goed te kunnen doen (zie kant. 16 bij 1 Sam. 10).

6. Saul trekt ten strijde

1. De Amalekieten hadden het volk Israël tijdens de woestijnreis lafhartig van achteren aangevallen. De Heere liet toen in het geschiedenisboek van het volk opschrijven dat de Amalekieten uitgeroeid moesten worden. In deze geschiedenis gebeurt dat dus.
2. Het offer van Kaïn (Genesis 4); Het offer van koning Uzzia (2 Kron. 26).
3. Dat weet de Heere Zelf het beste. Hij weet wat in ons leeft en met welke houding wij tot Hem bidden. Hij kent ons hart en proeft onze nieren.
4. Saul heeft Gods geboden met voeten getreden. Het berouwde de Heere dat Hij Saul tot koning over Israël gemaakt had (1 Sam. 15 : 35). Lees ook de profeet Hosea (hoofdstuk 13 : 11). God heeft Saul in Zijn toorn (!) aan het volk gegeven. Kan Zijn zegen er dan over rusten?

7. David

1. Psalm 3 en 4; psalm 9; psalm 18, psalm 27; psalm 42; psalm 62; psalm 118 en psalm 138 (en andere psalmen).
2. De Heere was hem tot hulp en sterkte. Als je aan Gods kant staat, dan zal Hij alle vrees wegnemen.
3. David heeft het beeld van de herder en de schapen uit zijn eigen dagelijks en geestelijk leven gehaald. De Heere is Zijn herder en David is het schaap. Het schaap wordt in vruchtbare velden geleid, maar ook door moeilijke dalen. Dus hoogtepunten en dieptepunten. In dit alles is God Zijn herder. Hij heeft alles voor de schapen over.

8. David tot koning gezalfd

1. Een kruik kan gebroken worden. Saul werd gezalfd met een kruik. Zijn rijk is ook geëindigd. Een hoorn kan niet gebroken worden. David werd gezalfd met een hoorn. Zijn rijk is een eeuwig rijk en bestaat (in Christus) nog steeds.
2. Uit de geslachtsregisters van zijn vader Isai blijkt dat (zie Ruth 4). Bethlehem lag ook in het bergland van Juda.
3. Als je naar het uiterlijke van de mens kijkt (in dit geval Eliab), dan kun je niet zien wat in het hart leeft. Het gaat niet om menselijke kracht. De Heere kijkt naar binnen. Hij ziet verder, want Hij kijkt naar het hart. Mensen kunnen dat niet en kijken dus alleen naar de buitenkant. Het komt echter op het hart aan.

9. David bij Saul

1. Het is goed om de Heere te loven met liederen die Hij Zelf in Zijn Woord heeft gegeven. Psalmen zingen is uitdrukking geven aan wat in het hart leeft (als er oprecht gezongen wordt). Ook geeft het uitdrukking aan de stem van de gemeente die zich met elkaar tot God richt.
2. Luther zei dat de duivel voor het zingen van psalmen op de loop gaat. Door het zingen van psalmen wordt de Heere geloofd en dat is iets wat de duivel niet kan hebben. Hij wil zelf in het middelpunt staan. Psalmen zingen geeft ook rust en harmonie. Bij de duivel leeft onrust en verwarring.
3. De zonden van het vlees worden opgesomd en staan tegenover de vruchten van de Geest die ook genoemd worden. De kwade lusten van het vlees strijden tegen de goede lusten. Alleen als we het eigendom van Christus zijn (Galaten 5 : 24) kunnen we onze kwade lusten (door Hem) kruisigen. Laten we dan door de Geest leven.

10. David en Goliath

1. David ging in en door het geloof naar Goliath (zie Hebreën 11 : 34). Het geloof is een geschenk van God.
2. Ja, in Gods algemene genade en goedheid wil Hij de onbekeerden bijstaan en helpen. Het ware vertrouwen wordt echter door het geloof gewerkt. En dat schenkt de Heere aan Zijn volk.
3. Goliath spotte niet alleen met het volk Israël of met koning Saul en zijn leger, maar hij spotte met de eer van de Heere. Het leger was namelijk niet zomaar een leger, maar de slagorde van de levende God! (zie 1 Sam. 17 : 26). Spot met Gods leger is dus spot met God Zelf.
4. Alleen de geestelijke wapens zijn wapens die door God gezegend worden en in de oorlog resultaat hebben. Davids echte wapen was dus niet zijn slinger, maar zijn geloof en het gebed.

11. Koning Saul is boos

1. De Heere was met David en Hij zou hem beschermen op al zijn wegen.
2. Nee, Godsvreze neemt de vreesachtige gevoelens niet weg. Deze mensen blijven mensen met alle zonden, gebreken en tekorten. Ze zijn soms bang voor zichzelf, bang voor de macht van de zonden, bang voor tegenslagen in het leven of bang dat ze zichzelf bedriegen. Dat gebeurt als het geloof niet levend, niet actief, niet in oefening is. Als de Heere hen dan weer wijst op de kracht van het geloof en hen troost en ondersteunt, dan wijkt alle vrees!
3. Bijvoorbeeld de psalmen 3, 18, 23, 27, 42, 118, 121, 138, 144 (en nog vele andere)

12. David moet vluchten

1. Het is de vraag of dit liegen is. Het ging om het leven van David en Michal maakt hier gebruik van een krijgslist. Als ze het niet had gedaan zou ze medeplichtig zijn aan de dood van haar eigen man. Later blijkt echter wel dat Michal niet betrouwbaar is, want tegen haar vader liegt ze ook.
2. Liegen is bewust de waarheid niet vertellen of verdraaien. Dat wordt in Gods wet duidelijk verboden. In oorlogssituaties wordt wel eens gebruik gemaakt van een krijgslist. In uitzonderlijke situaties is dit wel geoorloofd (zie Rachab de hoer in Jericho).
3. Dat moet hier als een bespotting worden opgevat. Saul is beroofd van zinnen en weet niet meer wat hij doet. In die situatie gaat hij profeteren. De Heere maakt hem tot een spot en een spreekwoord. Daardoor laat de Heere zien dat Hij de machtige is, want Saul kan zijn boos voornemen niet uitvoeren.
4. Degenen die op de Heere vertrouwen mogen op Hem bouwen. Hij is hun tot een Hulp in moeilijke tijden. De Heere is voor hen een Toevlucht. Dan kunnen ze ook Zijn lof zingen.

13. Een vreselijk bloedbad

1. Dat kan alleen als de Heere hem kracht en geloof geeft om staande te blijven in deze moeilijke omstandigheden. Hij neemt de toevlucht onder de bescherming van Gods vleugels en dan is geen gevaar te groot en geen vijand te machtig. Dan kan David zelfs God de

eer en lof toezingen (zie psalm 57 : 8-12).
2. Nee, Gods kinderen blijven mensen met menselijke angsten en gevoelens. Zeker in tijden dat ze de ervaring van de ondersteunende kracht van God niet hebben, zullen de menselijke angst en vrees de kop opsteken. De duivel zal daar ook gebruik van maken. In de Bijbel staan hiervan ook diverse voorbeelden.
3. Met name vers 38. David heeft rondgedoold in de woestijn van Juda en wijde omgeving. Hier zijn veel woeste plaatsen en bergen. Ook heeft David in spelonken en holen bescherming gezocht tegen de legers van koning Saul.

14. David spaart Saul
1. Koning Saul was door de Heere gezalfd en een gezalfde van de Heere mocht je niet doden. De Heere had Saul op dat moment ook nog niet verworpen als koning.
2. Hoewel een oorlog een vreselijk iets is dat tegen de scheppingsorde van God ingaat, gelden in de oorlog andere regels. In de wetten van Mozes staan daarover diverse bepalingen. Doden in oorlogstijd is geoorloofd uit verdediging.
3. David weet dat zijn leven in Gods hand is en hij wacht Gods tijd af. God zal (dat heeft Hij beloofd) op Zijn tijd David verlossen uit de hand van Saul.
4. Deze psalm heeft David gemaakt toen hij in de spelonk van Adullam was. De psalm spreekt van klacht en ellende. Maar als de nood het hoogst is (niemand zorgde voor mijn ziel), dan is de redding nabij (Tot U riep ik, o Heere, Gij zijt mijn Toevlucht).

15. David spaart Saul nogmaals
1. Daar had hij het recht niet toe. David was de bevelhebber en David wilde niet dat de gezalfde van de Heere gedood zou worden. Bovendien zijn de motieven van Abisai niet zuiver. Abisaï wilde wraak nemen. Het zou ook laf geweest zijn: Saul was op dat moment weerloos.
2. Op dat moment wankelt het geloof van David. Dit was geen goede stap. Tot dan toe had hij zijn vertrouwen op de Heere gevestigd en de Heere had hem niet beschaamd. Wie gaat er nu vluchten naar de vijand?
3. De Heere zal niet toelaten dat Saul het bloed van David zal vergieten. De koning van Israël is vertrokken om (ergens in de grote ruimte van de wereld) een vlo te zoeken. Net zoals jagers een veldhoen op de bergen opjagen om hem te vangen.
4. Ja, maar niet uit eigen wraak of egoïstische bedoelingen. Als de eer van God in het geding is, is heilige toorn gerechtvaardigd. Als de Naam van God willens en wetens gekrenkt wordt, dan mag iemand door het geloof bidden voor de dood van zijn vijanden. Maar nooit lichtvaardig. Denk aan wat de Heere Jezus zei: “Ik ben niet gekomen om de wereld te veroordelen, maar om die te behouden”.

16. Ziklag verwoest
1. David zat in een moeilijke situatie, want hij moest eigenlijk meevechten tegen zijn eigen volk, maar de Heere heeft er voor gezorgd dat hij dat niet hoefde. Zo zie je dat zelfs de heidenen meehelpen om Gods raad uit te voeren.
2. Tot Wie zouden we beter en anders kunnen gaan dan tot de Heere? Hij wil helpen in alle moeilijke omstandigheden.
3. Als je goed kijkt, opmerkt en let op de kleine dingen, dan moet je zien dat de Heere in jouw leven of in het leven rond jou alles wonderlijk leidt. Vraag of de Heere je daar geloofsogen voor wilt geven.
4. In psalm 59 zoeken de vijanden de ziel van David; in 1 Samuël 30 zijn dat zijn vrienden. In beide gevallen sterkt David zich in de Heere, zijn God. Dat betekent dat hij zijn vertrouwen op de Heere vestigt.

17. Sauls laatste strijd
1. Vraag aan de Heere om wijsheid en licht, opdat Hij door Zijn Woord en Geest laat zien of Hij Zelf spreekt of dat de duivel zich voordoet als een engel des lichts. De duivel probeert altijd het werk van de Heere na te bootsen.
2. De Heere geeft niet altijd direct antwoord op onze vragen. Soms geeft Hij inderdaad geen antwoord. Je kunt je dan afvragen of de vraag wel goed voor je is. Hij is aan ons niets verplicht. Soms komt een antwoord later en zie je achteraf waar dat goed voor was. Wanhoop nooit, want de Heere weet wat goed voor je is. Vraag in ieder geval om een geloofsoog om Zijn daden in je leven te mogen zien.
3. Saul stierf in zijn zonden die hij tegen de Heere en Zijn Woord had gedaan. Een bijzondere zonde wordt apart genoemd: niet om raad vragen aan de Heere, maar naar een waarzegster gaan. Dat had de Heere nadrukkelijk verboden.

18. David is verdrietig
1. Saul stief in zijn zonden. Hij maakte ook zelf een einde aan zijn leven. Jonathan stierf in de strijd. Uit hun leven blijkt ook hoe hun einde is: Saul diende de satan, maar Jonathan diende de Heere.
2. Dan zou hij verlost zijn van alle strijd en zonden in deze wereld en mag hij voor eeuwig bij de Heere zijn.
3. Als je geborgen bent in de Heere Jezus Christus door Zijn verzoenend bloed. Dan ben je het eigendom van de Heere. Dan kan je ook niets overkomen zonder Zijn wil.
4. Het belangrijkste kenmerk is dat deze liefde gericht was op de ander. Deze liefde geeft en eist niet.

19. Koning David
1. Nee, want dat doet de Heere ook niet. David wordt gestraft vanwege zijn zonden. In de Bijbel staat dat duidelijk beschreven. De Bijbel verzwijgt

de zonden van Gods volk niet, maar is daar eerlijk en duidelijk in.
2. Het berouw zoekt de schuld onvoorwaardelijk bij zichzelf en niet bij anderen. Het ware berouw werkt ootmoed. Dat belijdt de schuld en vraagt genade bij God Die alleen de zonden vergeven kan en de schuld kan wegnemen.
3. Dat betekent dat Gods bijzondere zorg over Zijn kinderen gaat. Als iemands oogappel aangeraakt wordt, dan is dat een gevoelige plaats. Zo is het ook als iemand Gods kinderen iets aan doet.
4. David gelooft het onvoorwaardelijk, want hij zegt dat hij naar het kind zal gaan, maar dat het kind niet terug kan komen. In de Dordtse Leerregels belijden de opstellers dat een kind van gelovige ouders heilig is als de Heere dat in hun kindsheid (jonge dagen) wegneemt.

20. David en Absalom
1. Hanna (als ze bidt om een kind); Elia (als hij bidt om regen); Elizabeth en Zacharias (als ze bidden om een kind) en andere voorbeelden.
2. Husai maakt gebruik van een krijgslist (zie antwoord bij hoofdstuk 12).
3. David was ver van het huis des HeereN, want hij verlangt om daar te zijn en wordt bespot door mensen die zijn ondergang wensen. Hij is in de diepste benauwdheid. Als hij de Jordaan oversteekt, denkt hij dat hij in Zijn ellende ondergaat. Maar de Heere zal toch Zijn Helper zijn! Dat mag hij vast geloven: De Heere zal uitkomst geven.
4. Ook Christus heeft Zich moeten vernederen, zelfs tot in de dood. En als Christus bespot werd, spotte hij niet terug. Dat zien we in deze geschiedenis bij de spottende Simeï. David laat hem spotten.

21. Absaloms dood
1. David voelt zijn schuld aan de dood van Absalom. De Heere straft hem voor zijn zonden met Bathseba. Het zwaard zou van zijn huis niet wijken. Bovendien vreest hij (zoals de kanttekening zegt) de eeuwige ondergang van zijn zoon. Daarom wenst hij zelf voor Absalom te sterven, omdat hij weet dat hij zelf wel kan sterven! Hiervoor is geloof nodig!
2. Niet zomaar, maar door het geloof gewerkt kan er een verlangen zijn om –net als Christus- voor de ander te sterven. Overigens is er bij Gods kinderen soms ook het verlangen om ontbonden te zijn en met Christus in de hemel verenigd te worden.
3. Alleen als je geborgen bent in het verzoenend bloed van de Heere Jezus Christus.

22. De laatste jaren van koning David
1. De Heere zou David straffen (dat is het zwaard) in zijn eigen familie (Davids huis). De straffen zijn dus persoonlijk en komen erg dichtbij. We zien dit in bij de zonen van David: de jong gestorven zoon van David en Bathseba, Amnon, Absalom en Adonai.
2. Dat ze hoogmoedig worden en niet denken aan de Heere Die hen de rijkdom en weldaden gegeven heeft. Daardoor verbreken ze het verbond en zijn ze ontrouw. Dit wordt vaak weergegeven als ontrouw in een huwelijk.
3. Hoogmoed en bouwen op eigen krachten leiden tot verlating van de Heere, zowel in de kerk als daarbuiten.
4. De Heere is als een (beschermende) toren. Hij heeft de overwinningen voor David gegeven. Dat doet Hij omwille van het verbond, omdat Hij David gezalfd heeft. Daarom wil de Heere David goedertieren zijn. Zelfs tot in eeuwigheid, omdat het huis van David door Christus in eeuwigheid zal bestaan.

23. Koning Salomo
1. De Heere had hem het geloof geschonken dat nodig is om dit te vragen. Hij voelde zich te jong om zo'n groot volk goed te kunnen regeren. Het toont zijn bescheidenheid, afhankelijkheid en ootmoed.
2. Salomo is een wijs koning; Christus is de Opperste Wijsheid. Salomo is vorst van vrede; Christus is de Vredevorst.
3. Spreuken en Prediker.
4. Als je de Heere vreest, dan is dat het begin, de kern, het uitgangspunt voor alle wijsheid. Ook is de wetenschap (bundel van wijsheid) van de gelovigen het verstand dat de Heere mag dienen.

Dit is het vierde deel van *De Bijbelse geschiedenis aan onze kinderen verteld*. Deze vertellingen van Van Wijk worden al jaren dankbaar gebruikt bij de geloofsopvoeding van kinderen. De auteur wilde „de aandacht van de jeugd op de rijkdom van Gods Woord vestigen." Een streven dat, juist in deze tijd, bijzonder belangrijk is.
In samenwerking met de John Bunyan Stichting wordt *De Bijbelse geschiedenis* in acht delen opnieuw uitgegeven. Dit deel bevat 23 verhalen om voor te lezen of zelf te lezen. Bij ieder verhaal vindt u een bijpassende psalm en vragen voor iedere leeftijdsgroep. Door deze opzet is het boek ook heel geschikt voor gebruik bij avondsluitingen in het gezin. Ieder verhaal is geïllustreerd met prachtige tekeningen in kleur van de kunstenaar Adri Burghout.

ISBN 90-336-0700-X
9 789033 607004

DE BANIER - UTRECHT